FBIS/UD/300

І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: (212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 2. ЧЕТВЕР, 4-го СІЧНЯ 1973 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JANUARY 4, 1973 No. 2. VOL. LXXX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 3 січня 1973

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ МАЛИ В ОСТАННІМ ДНІ 1972-го року 210 мільйонів 194 тисячі 312 осіб населення, про що повідомило Бюро Перепису населення. Впродовж минулого року кількість людности в ЗСА збільшилась кругло на півтора мільйона душ. Це був найменший приріст за останні роки 1970 і 1971-й.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ СТРАЙК НА ЛОНҐАЙЛЕНДСЬКІЙ залізниці, де робітники домагаються майже 40 відсотків підвишки платні, а управління залізниці пропонує 6% підвишки, що й дозволене законом про обмеження платень. Група постійних пасажирів тієї залізниці виступила з заявою, в якій скритикувала вимоги страйкарів, як нереалістичні, бо коли б їх задовольнити, то довелося б підвищити переїздну ціну на 40 відс.

ДИРЕКЦІЯ ПОШТОВОЇ СЛУЖБИ ЗСА ПОВІДОМИЛА, що в 1971 році керівницями поштових відділів були призначені 1 101 жінка, майже половина з усіх службовців на таких посадах. У 1972 р. кількість жінок на такій службі була майже незмінною.

СЕНАТОР ГЕТФІЛД З ОРЕҐОНУ ВНЕСЕ НА НОВІЙ сесії Конґресу законопроєкт, який буде оберігати право журналіста на інформацію та його право зберігати в таємниці джерела інформації. Сенатор сказав, що журналісти й репортери „повинні мати право охороняти таємницю джерел своєї інформації". 93-ій Конґрес розпочав свою працю з 3-го січня.

В ЧАСІ НОВОРІЧНИХ СВЯТ ПОДОРОЖЧАЛИ знову деякі харчові продукти: свинина подорожчала майже на 20 відс., свиняча ковбаса на понад 21 відс., яблука — понад 16 відс., малі ковбаски „гат-доґи" на 11 відс. і т. д., але трохи подешевшали олива, помаранчі й цитрини і частина харчів для дітей.

АМЕРИКАНСЬКІ НАУКОВЦІ В КІЛЬКОХ ЦЕНТРАХ провадять досліди над малими білими мишами, замінивши в них кров штучно створеною речовиною. Такі дослідні миші живуть із штучною рідиною замість крови впродовж тижня, реаґують на всі подразнення, мають апетит тощо. Такого часу досить, щоб у них реґенерувалася їхня власна, нова кров, і вони надалі залишаються при житті. На 80 відсотків були вдалими подібні спроби і з мавпами. Однак, до дослідів над людьми ще далеко. Дотеперішні досліди коштували вже від 1968 року понад півмільйона долярів.

У ЛІТАКОВІЙ КАТАСТРОФІ ПОБЛИЗУ САН ХУАНУ в Порторіко загинув видатний спортовець, зірка піттсбурзьких „Піратів" Роберто Клементе. Літак, яким він летів разом з чотирма іншими особами, упав у море поблизу аеродрому. Роберто Клементе координував справою допомоги харчами й літаками з Порторіко для потерпілих від великого землетрусу в Нікараґві.

ЗСА І ШВЕЦІЯ ОПИНИЛИСЯ у поважній дипломатичній кризі. Шведський прем'єр Ольоф Пальме, який свого часу маршував у протиамериканському поході демонстрантів, порівняв у минулому тижні налети американців на Північний В'єтнам з гітлерівськими кацетами смерти. В реакції заявлено шведському амбасадорові у Вашинґтоні, Губертові де Беше, який 8 січня має залишити те становище, — що ЗСА не бажають собі приймати нового шведського амбасадора. Ольоф Пальме заявив, що він не перестане критикувати Америки.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЄЙ КОСИҐІН ТАВРУВАВ у своїй новорічній промові однаково „американських імперіялістів", як і Комуністичний Китай. Він назвав налети проти Північного В'єтнаму „піратськими актами", але запевняв, що СССР „продовжуватиме політику миру й безпеки".

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	$1,800,000.00
Останньо вплинуло	$ 11,863.00
Досі зібрано разом	$1,680,485.58
НА ОПЛАЧЕННЯ ТРЕТЬОЇ КАТЕДРИ ТРЕБА ЩЕ	$ 119,514.42

Більші пожертви зложили:

по 1,000.00 дол.: Степанія і д-р Степан Ворох (Нюарк, Н. Дж.), Микола Йонка (Торонто, Канада), Клавдія Олесницька (Іст Орендж, Н. Дж.), Роман Припхан (Валенсія, Венесуеля);

700.00 дол.: Надя Липецька (Савт Філд, Мічіген);

по 500.00 дол.: Олена і Мирослав Куцик (Гюстон, Тексас), д-р Маркіян Мігоцький (Кліфтон, Н. Дж.), Григорій Черкас (Лорейн, Огайо), п-во М. Чухновські (Віндзор, Канада);

по 400.00 дол.: Віра Дейчаківська (Лорейн, Огайо), Наталія й Іван Коропецькі (Моріставн, Н. Дж.), д-р Еміль Лебедович (Вотерфорд, Міч.);

383.00 дол.: суму зложило понад 20 приятелів і знайомих сл. п. інж. Мирона Янюка (включно зі стодоляровою пожертвою від Андрія Воробця з Ірвінґтону, Н. Дж.) замість квітів на могилу покійного;

по 350.00 дол.: Оксана і д-р Любомир Кузьмак (Нюарк, Н. Дж.), танцювальний ансамбль „Черемош" (Рочестер, Н. Й.) пожертвував прибуток зі свого концерту, який відбувся 3 грудня 1972 р.;

по 300.00 дол.: Дмитро Братуш (Рочестер, Н. Й.), Богдан Дейчаківський (Лорейн, Огайо), Іван Лучковський (Лорейн, Огайо), адв. Іван Панчук (Батл Крік, Міч.);

250.00 дол.: Ярослав Бомюх (Лорейн, Огайо);

150.00 дол.: Франко Сілецький (Лорейн, Огайо).

По 100.00 дол.: Іван Влашин, Іван Дереваник, Борис Калушик, Українська Кредитівка, Петро Івасишин з Лорейну, Огайо; адв. Стефан Іванчук (Кент, Огайо); Стефанія і Григорій Дробний (Детройт, Міч.), Іванна і Микола Козюпа (Ірвінґтон, Н. Дж.), Текля (Тесі) М. Курило (Бруклин, Н. Й.), Марія і Осип Марусяк (Філядельфія), інж. Юрій Чернецький (Міннеаполіс).

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

93-ІЙ КОНҐРЕС ПОЧИНАЄ СВОЮ ПРАЦЮ

Вашингтон. — Підготовні заходи для відкриття першої сесії 93-го Конґресу почалися 2-го січня. На фракційних зборах демократичних конґресменів обрано керівництво демократичної більшости в Палаті Репрезентантів, а також продискутовано та устійнено напрямні політики демократів на найближчій сесії, зокрема у питанні в'єтнамської війни. Спікером Палати Репрезентантів переобрано на наступних два роки Карла Алберта, який без більшого труду переміг протикандидата Джона Коньєрса мол., лідера Негритянської конґресової фракції. Лідером демократичної більшости в Палаті Репрезентантів обрано на місце загиблого в Алясці Галла Боґса конґресмена з Массачусетс Томаса П. О'Ніла. Центральною проблемою, якій присвячено найбільше уваги на нараді демократичних конґресменів, була справа в'єтнамської війни і справа прероґатив Конґресу у відношенні до Адміністрації і Президента. Демократична фракція вирішила більшістю голосів 154:75 започаткувати заходи про „негайне" закінчення в'єтнамської війни, виведення з В'єтнаму американських збройних сил та повернення всіх воєннополонених. Демократична більшість висловилася за тим, щоб припинити дальше фінансування війни у В'єтнамі у тому випадку, коли до дня інавґурації Президента не буде підписане перемир'я. Демократи засудили також масове бомбардування Північного В'єтнаму, що його наказав президент Ніксон у другій половині грудня м.р. Щоб з'ясувати політику Адміністрації у Південно-східній Азії, президент Ніксон відбув довшу конференцію з головою Комітету закордонних справ Сенату, Майком Менсфілдом, який відтак мав наради з членами Комітету. Кол. кандидат на президента сенатор МекҐоверн висунув пропозицію відбути закриту сесію Конґресу, на якій президент Ніксон мав би поінформувати членів Конґресу про свою політику, а в першій мірі про мотиви, якими він керувався, почнаючи бомбардування Північного В'єтнаму. 93-й Конґрес формально відкривається у пополудневих годинах 3-го січня. У передполудневих годинах 3 січня продовжувалися наради республіканської і демократичної фракцій Сенату та республіканської фракції Палати Репрезентантів.

Помер Лестер Б. Пірсон — провідний політик періоду холодної війни

Оттава. — 28 грудня тут помер після важкої недуги Лестер Б. Пірсон (Майк), кол. прем'єр міністер Канади, лідер Ліберальної партії, довголітній міністер закордонних справ Канади і один з найвидатніших політиків 40-их і 50-х років у світі. З іменем Пірсона в'яжеться цілий ряд історичних подій періоду т. зв. холодної війни, бо він був не тільки речником Канади на міжнародному форумі, але також, речником цілого бльоку малих і середніх держав, які мусіли, подібно як і Канада, вести свою національну політику в тіні конфлікту між ЗСА та СССР. Починаючи з 1948 року, коли Пірсон став міністром закордонних справ Канади в уряді Люї Сен Лорана, до часу свого відходу від активної політики в 1968 році, Лестер Б. Пірсон вміло пов'язував свої завдання канадського політика і дипломата широкої міжнародної міри. Він був одним з архітектів Північноатлянтійського оборонного союзу НАТО, головуючи на основуючих зборах Ради НАТО в Лісбоні в 1952 році. У тому ж році, обраний на становище президента Генеральної асамблеї ОН, Пірсон зручно намагався розв'язувати конфліктові ситуації на форумі цієї міжнародної установи, де у той час домінував голос совєтського міністра закордонних справ А. Вишинського. Політика Пірсона на міжнародній арені не була до вподоби Москві, яка двічі не допустила до того, щоб Пірсона обрано на генерального секретаря ОН, тобто на позицію, якої Пірсон прагнув, здаючи собі справу з її важливости в тодішній політичній дійсності. Коли в 1956 р. дійшло в районі Суезу до конфлікту, який загрожував війною, Пірсон був тим, який зумів допровадити до погодження, не допустивши до кризи на відтинку Коммонвелту з одного боку і до конфлікту між Британією та ЗСА. Це велике досягнення Пірсона було відзначене в 1957 році признанням йому нагороди миру Нобеля. В 1958 році в кар'єрі Пірсона наступила далекойдуча зміна. У зв'язку з уступленням Люї Сен Лорана, Ліберальна партія обрала Пірсона своїм лідером, але йому не пощастило у змаганні з динамічним лідером Консервативної партії Джоном Діфенбейкером. Ле-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Д-р Богдан Дзерович переобраний на голову Товариства Правників

На звичайних Загальних Зборах Товариства Правників Українців в З'єднаних Стейтах Америки в Ню Йорку „Самопомочі" 17 грудня м. р. одноголосно переобрано на голову д-ра Б. Дзеровича. Зборами керувала Президія: д-р Яр. Падох — голова та д-р Ол. Соколишин — секретар. В імені хворого голови збори відкрив секретар товариства, суддя д-р Іван М. Новосільський, на якого заклик присутні вшанували померлих членів хвилинною мовчанкою і повстанням з місць. Після прийняття порядку нарад, предсідник попросив до відчитання протоколу з минулих річних зборів з 1964 р. д-р Ів. Новосівського та до звітування членів Управи.

Звіт неприсутнього голови відчитав секретар д-р Ів. Новосівський. Звіт цей зводився до видання Правничого Вісника ч. 3, опиту відносно перемности Української Держави — теза Енциклопедії Українознавства, проводу Конференції Українських Академічних Професійних Товариств, справи УККА, Катедри Українознавства Гарвадського Університету, участи в перевиборі През. Ніксона та справу приєднання до товариства молодих наших правників з Америки.

Він теж звітував за секретаря, бувши на тім пості 15-років, писав протоколи 32-ох засідань управи, 9 засідань Редакційної Колеґії та 16 з Конференції Українських Професійних Організацій, брав активну участь у виданню Правн. Вісника, включно з його розсилкою спільно з д-р Вас. Палідвором та д-р Ів. Лозинським. Доповідав в Т-ві спільно з НТШ, яка надрукована в Правн. Віснику. Організаційний реф. д-р Ів. Лозинський звітував, що Т-во нараховує нині 244 членів, в тім 5 в Канаді. Він держав адресар і реєстр членства й допомагав у адміністрації Пра-

(Закінчення на стор. 6-ій)

У МОСКВІ ПРОПОНУЮТЬ КАСУВАННЯ ГРАНИЦЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ ОКРЕМИХ РЕСПУБЛІК

Ню Йорк. — Московський кореспондент „Ню Йорк Таймс" Теодор Шабад повідомив у своїй кореспонденції, надрукованій в числі з 3-го січня ц. р., що один із провідних совєтських економістів проф. Віктор В. Кістанов виступив у журналі „Вопросы экономики" із пропозицією зревідувати границі окремих національних республік з метою більш успішної координації і плянування комплексної совєтської економіки. Ця пропозиція пов'язана, як це стверджується в кореспонденції Т. Шабада, із теперішнім відзначуванням 50-річчя створення Совєтського Союзу, визначає гострий розрив із дотеперішніми настановами вважати границі совєтських республік постійними і незмінними. Сьогодні, в час економічних труднощів у Совєтському Союзі і все більшого технологічного розвитку у світі — стверджує Шабад — посилюються вимоги придавати більше ваги економічним конечностям, а не політичним почуттям різних етнічних областей. Подібний мотив, як стверджує Т. Шабада, прозвучав у „ювілейній" доповіді генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва, який, проголошуючи 15-річний плян розвитку народного господарства СССР, заявив, що всі майбутні рішення і пляни мусять робитися з поглядом на добро країни, як цілости, а не з точки інтересів окремих республік. Водночас із цим, Шабад стверджує, що цього роду тенденції зустрінуться з гострим опором окремих національних республік, які втрачатимуть свої території чи їх частини в користь економічних вимог й інтересів. Виступаючи із своєю досить обережно сформульованою пропозицією, проф. Кістанов покликався в цьому на Леніна, який заявив, що етнічний склад населення є важливим фактором у визначуванні границь окремих національних республік, але ж не одиноким і не найважливішим. Проф. Кістанов є спеціялістом в ділянці розвитку народного господарства в Раді для вивчення продукційних сил СССР, яка є керівною режимною установою для економічного плянування на далеку мету.

У Парижі відновились розмови про подробиці перемир'я у В'єтнамі

Париж. — У вівторок 2 січня ц. р. відновились переговори між „техніками" з американської і північно-в'єтнамської сторін. Та перша відновлена нарада тривала чотири години, однак французький міністер закордонних справ Моріс Шуман, який відіграв поважну ролю, як посередник, щоб ЗСА припинили бомбардування Північного В'єтнаму й щоб відновились переговори, заявив, що на жаль — та перша зустріч „не наблизила двох сторін". Так само французький президент Жорж Помпіду у розмові з журналістами, для яких влаштував прийняття з нагоди Нового Року, признавши, що він вислав був недавно президентові Р. Ніксонові листа у справі В'єтнаму, висловив сумнів, чи в'єтнамські комуністи будуть схильнішими піти на будь-які поступки, що їх вимагає Америка, озлобившись після останнього важкого бомбардування. Представник Північного В'єтнаму у всіх дотеперішніх розмовах з Генрі Кіссінджером, Ле Дук То, відлетів з Ганою до Парижу, щоб відновити в найближчий понеділок перервані 16 грудня мин. року переговори з Кіссінджером. Як відомо, 18 грудня президент Ніксон наказав перевести важке бомбардування цілого обширу Північного В'єтнаму, включно з густо заселеними районами Гайфонґу і Ганою і ті налети тривали до 30-го грудня. Америка мала теж поважні втрати. Вона втратила 27 літаків, у тому числі 15 суперфортець „Б-52" і 12 інших, та 93-ох летунів вбитими або полоненими. Втрати ворога в людях і об'єктах — величезні. Число американського наземного війська у Південному В'єтнамі зменшилось до 24.000, але поруч із ними є ще 39.000 моряків 7-ої Фльоти і к. 40.000 летунів. Американські налети продовжуються, але вже тільки нижче 20-ої паралелі. Наземні бої у Південному В'єтнамі льокальні і невеликі, але вони таки приносять ще щоденно вбитих і ранених по обох в'єтнамських сторонах. Американці не беруть участи у наземних боях, за винятком летунством.

В Італії признано право журналістам критикувати судові присуди

Рим. – Вся італійська преса прославляє рішення судді у Перуджії, який відкинув скаргу судді одної з судових округ Риму проти журналістів з двох місцевих газет за їхнє таврування одного судового присуду. Річ ішла про голосну в Італії справу притягнення до судової відповідальности одної колишньої монахині, яку обвинувачено у причетності до смерти кільканадцяти дітей у притулку для недорозвинених дітей. Прокуратор вимагав засудження обвинуваченої на 24 роки, але суддя засудив її тільки на 4 роки й вісім місяців, скоротив ту кару на два роки та негайно звільнив її тому, що вона вже відсиділа два роки і 8 місяців у слідчій в'язниці. Той присуд спричинив огірчення серед батьків померлих у притулку дітей і преса критикувала того суддю. Відкинення скарги того судді іншим суддею преса зрозуміла, як поширення її прав. Суддя у Паруджії, який звільнив від вини і кари оскаржених журналістів, ствердив, що журналіст має право і обов'язок віддзеркалювати у своїх коментарях настрої суспільства і коли в даному випадку ті настрої зверталися проти суду, то журналісти мали право передати їх. Цей присуд має загальне зглачення у користь свободи преси.

Канада впровадила нові іміґраційні обмеження

Оттава. — З початком цього року канадський уряд поробив ряд заходів з метою внеможливити одержування статусу іміґранта всім тим, які прибувають до Канади з візами відвідувачів. За даними уряду під сучасну пору в Канаді є понад 100 000 осіб, які прибули сюди як відвідувачі, а тепер намагаються дістати дозвіл на постійний побут. Згідно з новими розпорядками, перебування відвідувачів в Канаді обмежене до часу трьох місяців. Досі канадські іміґраційні власті не звертали на це уваги, але із збільшенням безробіття в Канаді виринула потреба обмеження іміґрації.

ПОТРІБНО ЩЕ ТІЛЬКИ $16,000 ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ БЮДЖЕТОВОЇ МЕТИ НАРОДНОГО ФОНДУ УККА

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки інформують, що для досягнення встановленої на 1972-ий рік бюджетової мети Українського Народного Фонду потрібно ще тільки $16,485.00 та що є добрі вигляди цю мету досягнути ще перед бюджетовим замкненням, що буде 8-го січня. В останніх днях до Народного Фонду вплинули більші пожертви від Відділів УККА в Ню Йорку ($1,000, при чому д-р Ярослав Очередько пожертвував $120), Боффало ($1,000), з Нюарку і Кентону по $600, Обурн ($300), з Клівленду ($250), Сиракюз ($200), з Пассейку, Бінґемптону і Чикаго по $150 та з Елізабету ($100), а поодиноких пожертв на $500, отже разом усіх одержано $4,500, що зменшує потрібну ще до встановленої 100,000-долярової бюджетової мети до $16,485, як зважити, що одержана досі загальна сума Національного Датку до Народного Фонду виносить уже $83,515.00. Кінцеві зіставлення одержаних на 1972-ий рік впливів до Народного Фонду будуть проголошені після їх замкнення 8-го січня і опісля, як і досі, буде проголошений повний список тих осіб і установ, що виконали свій обов'язок та склали свій Національний Даток до Народного Фонду УККА.

КУК відбув конференцію для кращого розвою української культури в Канаді

Вінніпеґ (КУК). — При співпраці 87-ох учасників з усіх сторін Канади, в днях 15, 16 і 17 грудня ц. р. відбуто тут Конференцію КУК, завданням якої було знайти засоби для кращого збереження і повного дальшого розвою української культури ой в Канаді. З уваги на обмеження фондів і часу, конференцію ограничено виключно до ділянок: музики, танків і балету, театру та українських програм радіо й телевізії та продукції фільмів. Такі ділянки, як творче письменство, фолкльор і народне мистецтво, образотворче мистецтво, архітектура і т. д. залишено для другої конференції того роду, яка повинна відбутись в майбутньому.

Головну працю конференції проведено на 4-ох панелях, що відбували свої засідання в суботу, 16 грудня. Після обіду того ж дня панелі перетворились у семінарі, в яких кожний учасник мав право повного голосу. Ці чотири панелі - семінарі підготовили 25 рекомендацій для пожвавлення діяльности й піднесення позему програм наших виступів на полі згаданих 4-ох ділянок української культури в Канаді. Після переведення редакції й стилізації, всі ці рекомендації будуть подані Комітетом Українців Канади до відома української громади.

Панель музики працював під проводом д-ра П. Маценка з Вінніпеґу і до його складу входили В. Климків з Вінніпеґу, проф. І. Ковалів і В. Кардаш з Торонта, композитор Ю. Фіяла з Монтреалю, проф. С. Яременко і Р. Солтикевич з Едмонтону і Г. Мигаль з Тандер Бей. Панелем танків і балету керувала Дарія Нижанківська - Снігурович з Вінніпеґу при співучасті панелістів С. Джуґана і В. Гладуна з Торонта, Б. Стебницького з Вінніпеґу і Б. Жеребецького зі Саскатуну.

Проф. В. Ревуцький з Ванкуверу очолив панель театру, в якому засідали панелісти Ірина Туркевич - Мартинець з Вінніпеґу, Р. Михальчишин з Ванкуверу, Б. Будний з Оттави і Марія Дидиняк з Едмонтону. Панелем Радія, Телевізії і Фільму керував Р. Онуфрійчук з Вінніпеґу при співпраці панелістів С. Новицького і І. Фесана з Торонта, Я. Крепякевича з Монтреалю, Р. Осташевського з Едмонтону і проф. Д. Глинки з Вінніпеґу.

Крім названих модераторів і панелістів, в панелях і семінарах конференції, поза зацікавленими гостями (19) і членами Президії КУК

(Закінчення на стор. 6-ій)

Українські проблеми були предметом студійного тижня для італійської молоді

Рим. — Молоді активісти італійської Християнсько-демократичної партії Півн. Італії прослухали три лекції, темою яких були українські справи. Професор політичних наук Василь Маркусь, який тепер перебуває в Римі, побував у місті Берґамо, де відбувалися студійні курси для активу християнської студентської молоді і прочитав для них лекції, присвячені таким справам: Совєтська релігійна політика і становище Греко-Католицької Церкви в Україні; Національне питання в СССР та совєтський федералізм; і Контакти між Ватиканом і Москвою.

Тісне пов'язання між релігією і національним почуттям, таке характерне для Східньої Европи, можна проілюструвати на прикладі українських греко-католиків. Саме через те, що Греко-Католицька Церква була творчим елементом в культурному і суспільному житті українського народу, комуністична партія і московські керівники в 1940-их роках рішили її ліквідувати. Цим думали вони послабити національне почуття і свідомість західніх українців. Не зважаючи на величезні жертви, які понесла ця Церква на протязі останнього чверть сторіччя, вона, як органічна частина життя народу, не перестала існувати. І сьогодні совєтські керівники мають багато турбот із греко-католиками. Не лише свідомість цих віруючих, але й ефемерна організація та нелегальна дія її священства і мирян, продовжують існувати. Українські греко-католики воліють свою прадідну Церкву, яка не покорилася, аніж ієрархію і священство режимної Церкви, яка іде всіляко на руку атеїстичному режимові.

В другій доповіді проф. В. Маркусь критично розглянув теперішні ініціятиви збоку совєтського уряду та керівних кіл Російської Православної Церкви довести до відпруження. Схвалюючи в принципі миролюбну акцію кожної церковної організації, доповідач все таки підкреслив, що належить бути обережним тому, що Росій-

(Закінчення на стор. 6-ій)

„ГОЛОС АМЕРИКИ" ПЕРЕДАСТЬ В УКРАЇНУ РІЗДВЯНУ СВ. ЛІТУРГІЮ З НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Під час Різдва Христового за старим календарним стилем 7-го січня 1973 р. урядовий „Голос Америки" передаватиме в Україну різдвяну св. Літургію з церкви св. Юра в Ню Йорку. Передача відбудеться „живцем" прямо з церкви о год. 11-ій перед полуднем (Ню-йоркського часу; в Україні в тому часі є год. 7-ма вечора) і її можна слухати в тому часі в Америці і Канаді на коротких хвилях 16, 19, 25, 31, 41 і 49 метра.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На шляху до єдинонеділимої

Одержані через чужоземних кореспондентів у Москві інформації, що в „компетентних режимних колах", тобто в керівних колах совєтського партійного і державного керівництва широко дискутується зв'язані із зміною конституції СССР питання скасування поділу Совєтського Союзу на окремі національні республіки і повного перетворення цього, створеного п'ятдесят років тому „Союзу" на єдину вже незфедеровану державу з єдиною зобов'язуючою всі „нації і народності" СССР конституцією, в якій і згадки не буде про якісь там національні республіки і право їх на відокремлення, тобто виходу із складу СССР, не є ніякою несподіванкою.

Протягом цілого року в совєтських наукових і політичних журналах вже друкувалися трактати і статті про те, що в Совєтському Союзі створилася нова реальність — „єдиний совєтський народ", складений із багатьох націй і народностей, але монолітний своїм суспільним ладом, культурою і навіть — у недалекому майбутньому — спільною для всіх російською мовою. Мотив цього „єдиного совєтського народу" повторювалось на всі лади у газетних статтях, радіовиступах і промовах на зібраннях, влаштовуваних з приводу відзначування 50-річчя створення Союзу. Деклараціями про „великий совєтський народ — „нову історичну спільність людей", про „найтіснішу єдність, всебічний розквіт і неухильне зближення всіх націй і народностей СССР" виповнене привітання кремлівському керівництву у Москві, схвалене на спільному урочистому засіданні ЦК КПУ і Верховного Совєту УССР, що відбулося 15 грудня 1972 року. Про „єдине інтернаціональне братерство", про „єдину... радянську державу", про „одну Матір-Вітчизну" говорив у своїй ювілейній промові на цьому засіданні наставлений із Москви перший секретар ЦК КПУ Володимир Щербицький, не згадуючи у своїх кінцевих льозунґах ніже словом ні України, ні українського народу, ні навіть Комуністичної партії України.

Консеквентно — згідно з усім дотеперішнім розвитком совєтської системи — після такої основної теоретичної „підготови" й у висліді виникнення в СССР „нової історичної реальности" мусить прийти новий етап: ліквідація окремих складових республік Совєтського Союзу і уніфікація їх в одну державу, вже не федеративну, а повністю централізовану, з однією конституцією. Початком цього буде заповіджена Брежнєвим і поступова ліквідація окремих „республіканських суверенностей" — верховних совєтів, рад міністрів. Останнє повідомлення з Москви про зміну кордонів деяких республік" з достосуванням їх до нібито економічних потреб цілого Союзу виразно вказує, що на місце дотеперішніх національних „республік" будуть встановлені господарські області.

Об'єднана Европа

У самій Британії громадяни поділені у поглядах на доцільність і корисність приступлення її до континентальної Европейської Економічної Спільноти, чи пак Спільного Господарського Ринку. Ліві кола побоюються, що скасування кордонів між Британськими островами і европейським континентом приведе до напливу чужих робітників, консервативні кола побоюються, що континентальна Европа змінить традиційний британський „спосіб життя". Але, мабуть, рацію мають британський прем'єр Едвард Гіт і західньоевропейська преса, які вважають, що та подія, яка сталася якраз на Новий Рік, 1 січня 1973 року є межовим стовпом на шляху до повного — не тільки економічного, але в дальшому й політичного та культурного — об'єднання всього европейського Заходу.

Покійний французький президент Шарль де Голль двічі зголошував „вето" проти участи Британії в ЕЕСпільноті, закидаючи Британії надто тісне пов'язання з Америкою, через що Британія ніби не цілком „европейська". Він мріяв про Европу „від Атлантику по Урал". Але для такої Европи покищо немає місця на геополітичній мапі. Тому найперше завдання в сучасній міжнародній дійсності — скріпити силу Заходу. Участь Британії, Ірляндії і Данії в ЕЕСпільноті побільшує членство цієї могутньої організації з 6-ох країн до 9-ти разом з поверх 250 мільйонами населення.

Москва була завжди проти ЕЕСпільноти. Вона свідома, яку користь для вільного світу принесе з'єднання Західньої Европи, яка матиме тоді для підсовєтських народів більшу атракційну силу та стане потугою, з якою будуть примушені рахуватися всі інші. Це добра подія на порозі 1973-го року.

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА У 1972 РОЦІ

Найважливішими були такі справи, які впродовж всього минулого року безперервно цікавили й хвилювали українську громаду в Америці. Деякі з них приносили великі наявні успіхи, інші покищо невдачу, але в усіх проявлялася суспільна енергія, і всі вони були доказом, що громада жива й активна.

На першому місці слід згадати акцію за встановлення Центру українознавчих студій в Гарвардському університеті. З початком 1972 року зібрано на ту ціль 1,023.097.-44 дол.. З закінченням минулого року було вже 1,658.-731.03 дол. Це не тільки велетенський грошовий осяг, але й подивугідний доказ зрозуміння нашою громадою того, що поширення в Америці й широкому світі правди про Україну може йти головно і в найпершій мірі через науку, і що треба нам використати ту першорядну нагоду, яку ми дістали в трибуні престижевого Гарвардського університету.

Друга н а й в а жливіша справа, яка хвилювала нашу громаду — це переслідування московським режимом інакшомислячих в Україні, — русифікаторський натиск та мартирологія інтелектуалів, які не всилі терпіти обмежування їхньої свободи слова та принижування їхньої людської гідности. Впродовж року відбувалися по всіх більших містах, де існують скупчення українців в Америці, протестаційні віча, маніфестації, демонстрації. Ініціяторами тих виступів, організаторами й найчисленнішими учасниками були наші студенти й студентки. Вже 29 січня мин. р. відбулася двотисячна демонстрація перед палацом Об'єднаних Націй і будинком совєтської місії до ОН в Ню Йорку, — наступного дня демонстрація перед будинком совєтської амбасади у Вашинтоні, — 13 травня нова масова демонстрація у Вашинтоні. Студенти виступали солідарно. Секретаріят СКВУ, УКК, УНСоюз і Владики наших Церков активно ту акцію підтримували. — 12 лютого Політична Рада УККА радила над цією справою. Наші студенти демонстрували під час виступів режимового письменника Є. Євтушенка. — 27 січня всі українські католицькі Владики видали заклик молитися за переслідуваних в Україні. У лютому мин. року кол. прем'єр Канади Джон Діфенбейкер очолив заснований українськими заходами Міжнародний Комітет оборони людських прав. УНСоюз склав на ту ціль 5.000 дол. — 11 лютого українські жінки демонстрували в Об'єднаних Націях в обороні переслідуваних. На меморіял, що його зголосив УККА, відповідь із засудженням переслідувань в Україні прийшла від амбасадора ЗСА в ОН Джорджа Буша та заступника державного секретаря Елліота Ричардсона. 24 лютого відбулася в цій справі інтерпеляція в канадському парляменті, а 6 квітня заторкнув цю справу в Комісії людських прав ОН американський делегат Віл. Щофілл. В американському Сенаті виступив в обороні переслідуваних українських інтелектуалів в СССР сенатор Роберт Тефт. — Голосний відгук у пресі викликало арештування 15 січня мин. р. в Україні Ярослава Добоша і його поворот до Бельгії у травні з заявами, що їх він склав був в Україні та після того повороту.

Третьою справою, яка ввесь рік займала увагу суспільства, був рух за ієрархічне завершення п а т ріярхатом Української К а т олицької Церкви. Урочисто відзначувано 17 лютого мин. року 80-річчя Верховного Архиєпископа кардинала Йосифа Сліпого. Звільнення з совєтського заслання і приїзд під кінець зими 1971 року до Риму архиєпископа Василя Величковського, який у червні відвідав Канаду та в серпні З'єднані Стейти, були поштовхом до посилення тієї мирянської акції. Активні у тому русі миряни заснували 17 червня мин. року у Чикаґо Крайову Раду за патріярхат Помісної УКЦеркви поруч з існуючим у Філядельфії Товариством за патріярхальний устрій. Поважний удар тій акції завдав лист державного секретаря Апостольської Столиці кардинала Війо з 28 жовтня мин. року з новим запереченням прав помісности УКЦеркви та пересторогою Владикам, щоб не противставилися тому становищу Папи. Проти такого становища відбулася демонстрація перед Апостольською Делеґатурою у Вашинґтоні з передачею відповідного протестаційного меморіялу. — У Православній Церкві також поважні події. 2-4 лютого відбулася сесія Митрополітальної Ради УПЦеркви в ЗСА у Бавнд Бруку, на якій окреме місце присвячено обороні переслідуваних в Україні. 1-го квітня відбувся собор Української Автокефальної Православної Церкви в Сиднеї в Австралії з участю митрополита УПЦеркви в ЗСА Мстислава. У травні проведено в православному соборі у Філядельфії хіротонію нового православного єпископа Константина. 14 травня урочисто вшановано митрополита Мстислава. 13-15 жовтня відбувся в Лондоні Собор УАПЦеркви з участю Митрополита Мстислава. Митрополія УПЦеркви в ЗСА придбала додаткову велику посілість у Савт Бавнд Бруку, на сплачення якої посипались пожертви вірних.

До найважливіших подій 1972 року треба зарахувати перенесення Секретаріяту СКВУ з Америки до Европи. Президентом Секретаріяту СКВУ в Европі став мґр Антін Мельник, а генеральним секретарем д-р Святомир Фостун. П'ята й остання пленарна конференція Секретаріяту СКВУ, на закінчення своєї дворічної каденції в ЗСА, відбулася в Ню Йорку 28 січня 1972 р. На тій конференції вирішено, що Другий Світотий Конґрес Вільних Українців відбудеться в листопаді 1973 року в Канаді. — 28-29 червня мин. р. відбулися наради Президії Секретаріяту СКВУ в Римі. В днях 6-8 жовтня відбувся XI Конґрес Українців Америки у Ню Йорку з участю 502-ох делеґатів, на якому переобрано проф. Лева Добрянського на президента. Перше засідання новообраної Екзекутиви й Політичної Ради УККА відбулося 9 грудня. — 16-18 грудня відбулася 7-ма Сесія Української Національної Ради у Лондоні, також із 5-ма телеґатами з Америки, — де на президента УНР в екзилі переобрано Миколу А. Лівицького.

До великих втрат Американської України в 1972-му році належала ненадійна смерть 23-го лютого одного з найвидатніших діячів з-поміж народженого в Америці українського покоління св. п. дир. Петра Пуцила, в тому часі головного касира Українського Народного Союзу та касира Українського Конґресового Комітету Америки. Річні наради Головного Уряду УНС, що відбулися в останньому тижні травня на Союзівці, вибрали на пост головного касира мґр Уляну Дячук, яку опісля обрано також на касира УККомітету.

Різні політичні, громадські, молодечі й інші установи та організації також переводили свої Загальні Збори чи конвенції. 19-20 лютого відбувся в Ню Йорку 13-ий З'їзд Спілки Української Молоді Америки (СУМА), на якому на голову переобрано Євгена Ғановського. — 3-го червня відбулися в Ню Йорку наради у зв'язку з 25-річчям СУА „Самопоміч", де на голову переобрано С. Спринського. 27 травня відбулися у Філядельфії Загальні Збори ЗУАДК, на яких на президента переобрано д-ра В. Ґалана. — З комбатантських організацій — 28 травня відбувся у Філядельфії Делеґатський З'їзд ОбВУА, на якому переобрано на голову д-ра В. Ґалана, а в червні відзначувано 30-річчя УПА. Пластова молодь відбула Ювілейну Зустріч, сполучену з маніфестацією, з нагоди 60-річчя Пласту, на Вовчій Тропі в Іст Четґемі, де вперше публічно виступив новий обраний ще в січні листовним шляхом новий, після смерти „Сірого Лева" - Северина Левицького, Начальний Пластун, проф. д-р Юрій Старосольський. — 16-17 вересня відбувся в Чикаґо 31-ий З'їзд ОДВУ, де головою тієї організації став д-р Денис Квітковський. — 23-24 вересня відбувся на „Союзівці" 3-ій З'їзд українських журналістів. — 16-17 вересня відбувся у Детройті 13-ий Світовий Конґрес ТУСМ'у, на якому Богдан Футала став головою Світового ТУСМ'у, а Олег Черінь — Крайового. — 7-го жовтня відбулися в Ню Йорку Загальні Збори українських лісників, інж. д-р М. Чаповський—голова. 4-7 лостоп. був З'їзд ОУН за кордоном у Ню Йорку — голова Головної Управи д-р Б. Кордюк. — 18-го листопада у Ню Йорку 10-ий Делеґатський З'їзд УНДС — голова полк. П. Самойлів. — 24-26 у Чикаґо Конференція української католицької молоді. — 25 листопада в Детройті Надзвичайний з'їзд ОДУМ'у, — 3 грудня Загальні Збори Об'єднання У к р а ї нських Мистців в Америці, голова М. Черешньовський... Це, очевидно, тільки деякі з таких зборів і з'їздів.

Президентські вибори законтивізували й українців в американському політичному житті. 14 січня заснувався Український Американський Республіканський Клюб Великого Ню Йорку під головуванням адв. Івана Робертса. Проф. Мирон Куропась став заступником директора Республіканської акції для Середнього Сходу. — У квітні заснувалась у Детройті Українсько - Американська Адвокатська Палата. — У централі виборчої акції Республіканської партії займав видатне місце Тарас Шмагала. Український Конґресовий Комітет вислав, за давньою традицією, делеґації на передвиборчі конвенції обох великих американських політичних партій. Однак, „співіснувальна" політика Ричарда Ніксона і ліве політичне обличчя демократичного кандидата Джорджа МекҐоверна унеможливили вміщення в партійних програмах будь -якої прихильної для України заяви.

Як і щороку, в половині липня українські громади проявляли більшу або меншу активність в Тижні Поневолених Націй. Як і щороку, на Різдво і Великдень повними в і р н и х були ц е р к в и в с і х т р ь о х віровизнань. К а лендарних суперечок вже не було і кожний святкував, як диктували йому переконання і совість. 15 жовтня посвячено в Чикаґо наріжний камінь під будову нової величавої української католицької церкви свв. Володимира й Ольги. Патріотичні почування громади виявлялись у традиційних святкуваннях роковин 22-го Січня, Шевченківських днів і 1-го Листопада, як також роковин трагічної смерти Симона Петлюри й Євгена Коновальця. Надзвичайним і позитивним явищем було включення й активне здійснювання програм тих святкувань — дітей і молоді.

У червні відбувся Академічний курс в Українському Католицькому Університеті в Римі, від 1 липня почався новий семестер УВУ. 19 серпня Професорська Рада УВУ переобрала на ректора УВУ проф. Володимира Янева. Курси українознавства ведено, поруч із цілорічними школами українознавства, у системі Шкільної Ради УККА, на літніх таборах молоді і, як щороку, на „Союзівці". — 17-24 вересня відбувся з ініціятиви Секретаріяту СКВУ Тиждень Української Культури. З культурних імпрез слід згадати 100-річчя коледжу святого Петра в Джерзі Ситі з науковими доповідями та виступом у ми-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-р мед. Роман Осінчук

ДУМКИ ЛІКАРЯ ПІД РІЗДВО

Зближається велике свято народження Христа, свято загальної людської радости, свято надії на краще завтра, свято відродження людини.

Кожна людина, кожна суспільна група, кожна професія має свої проблеми, свої труднощі, свої життьові успіхи та невдачі і у зв'язку з приходом цього великого свята старається застановитись над минулим, а черпнувши дещо із досвіду минулого, плянує якнайкраще розв'язати ці проблеми в майбутності, у Новім Році.

Одною з найважливіших проблем у житті людини є її здоров'я, що у великій мірі заважує на життьових успіхах людини і дає їй змогу боротися з усіма труднощами сучасного, дуже складного суспільного життя. На службі охорони здоров'я людини стоїть лікар, і він, у цім вирі високоцивілізованого с у спільного життя, має також труднощі, більші як будь-коли. Тому й нам, лікарям, з нагоди такого великого свята треба застановитись над нашими професійними та здоровними проблемами.

Коли ми приглядаємося до історії людства, то бачимо, що майже не було такого народу, який вічно жив би на вершинах своїх суспільних цивілізаційних досягнень, а по своїх досягненнях не хилився до упадку. Таку думку висловлювали неоднократно філософи, політики та лікарі. И чим більше будемо застановлятися над цією висловленою думкою, тим більше вона стає для нас переконливою.

Цю думку можна також прикласти й до медицини. Приглядаючись до сучасних проблем медицини, бачимо, що й медицина упродовж останніх 50-ти років, дійшовши небувалих вершин, падає жертвою своїх надзвичайних досягнень останнього півсторіччя. Поборовши бактерійні інфекції, вона не може дати ради із щораз більшим зростом вірусових хвороб, таких деґенераційних хвороб, як артеріосклероза з її серцевими чи мозковими ударами, новотворових хвороб, таких, як пістряви чи раки, нервово-психічних хвороб, що стали причиною збільшеної злочинности серед суспільства.

Висока хірургічна техніка виконує такі складні операції, які ще 25 років тому і не снились лікарям, а проте стоїть ще перед низкою нерозв'язаних проблем.

Рівночасно виникло також багато проблем леґального характеру. Наукові медичні досліди зі своєю електроно-мікроскопією проникають уже у самі клітини і таким чином розв'язують вже частинно найбільше суттєві закони спадковости, себто закони, на підставі яких людина розвивається фізично й духово і є такою, якою вона є. Новочасні профілактичні заходи публічного здоров'я довели до найменшої смертности дітей і продовжили пересічний вік життя людини до приблизно 70-ти років, але рівночасно створили проблему перенаселення.

З другого боку ці самі заходи публічного здоров'я не можуть собі дати ради із занечищенням повітря та води в ріках і морях, спричиненого великим ростом індустрії, а це знову веде до погіршення людського здоров'я чи навіть поставання деяких захворювань.

У таких умовинах лікарська професія стає вобличчі великих труднощів так діягностичних, як і лікувальних. Лікар уже не може йти до хворого виключно зі слухавкою та своїм досвідом. Він мусить інколи послуговуватись цілим арсеналом діягностичних машин чи дуже коштовних і складних технічних процедур, інколи в кабінеті і особливо часто в шпиталі. А це незвичайно здорожчує кошти оборони здоров'я та лікування хворого і часто йде впарі з фінансовою катастрофою хворої людини чи її родини.

Сьогодні лікарська професія втягнена навіть у проблеми чисто етичного чи законодавчого характеру, як проблема реґуляції народин чи узаконення викиднів (абортів).

І не легко сьогодні лікареві бути таким лікарем, як він був 50 років тому. Бож, виконуючи свої важкі обов'язки супроти хворих у кабінеті чи в шпиталі, він мусить ночами доганяти модерну медицину. Він не може сполягати на тому знанні, яке осягнув під час своїх медичних студій чи впродовж свого довголітнього досвіду зі своїми пацієнтами. Він мусить постійно студіювати нові досягнення медицини останніх днів чи років, щоб стояти на поземі сучасного лікаря і бути дійсно совісним та добрим лікарем згідно з вимогами новочасної медицини. Тому професійна праця лікаря вичерпує його не лише фізично, але й духово, і тому смертність лікарів внаслідок хворого серця згідно зі статистикою процентово найбільша.

Український лікар має ще й громадські навантаження. Від давніших часів український лікар іде впарі з громадою в усіх її змаганнях за краще завтра свого поневоленого народу, за його справедливі права та права його Церкви, за його свободу та його незалежність, але й з журбою дивиться на брак єдности серед нас навіть у церковній справі, і то серед провідних людей брак ентузіязму та морального попертя громади, брак динамічного громадянського проводу, що давав би запоруку для розв'язки різних наших пекучих чи болісних проблем у відповідній черговості їх важливости для нашої громади чи народу.

Український лікар не може не звернути уваги на те, що у його власній професійній організації меркне поволі вогонь того запалу, що єднав, розбуджував до праці нових послідовників і зроджував віру в успішність

(Закінчення на стор. 6-ій)

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВИПУСК VI

Березень 1972

(7)

В Ужгородському університеті, де студентів-українців 71%, з 362 штатних викладачів заняття українською мовою ведуть 158 осіб (43%).

Дані по інститутах республіки. Київський інститут народного господарства — „єдиний на Україні вуз, що готує спеціалістів свого профілю в державних планових органах УРСР, діяльність яких, згідно Конституції УРСР, здійснюється (мусила б здійснюватися! — В. Ч.) українською мовою" — 78% складу студентів на 1965 р. — українці. За останні 5 років 90% випускників стаціонару одержали призначення тільки на територію УРСР. Однак, українською мовою тут викладають 18 осіб із 335 викладачів, тобто 5%.

Харківський юридичний інститут — „єдиний на Україні окремий вуз, що готує спеціалістів для роботи в правових органах УРСР." Абсолютна більшість випускників цього інституту (85%) залишається працювати на Україні. Але ввесь навчальний процес тут ведеться російською мовою. „Таке становище зовсім не нормальне. Ми мусимо віддавати собі звіт у тому, що у даному випадку має місце невідповідність Конституції УРСР, а також правовим кодексам УРСР, в яких перебачено забезпечення ведення судочинства і правознавства українською мовою".

Технічні вузи. Міністерству підпорядковано 36 технічних вузів республіки. Двома мовами — російською і українською — читаються лекції лише в шести вузах (яке співвідношення між мовами, не вказується). У 30 інститутах повністю панує російська мова. „Викладання російською мовою в технічних вузах значною мірою обумовлено тим, що кращі підручники й посібники з загальнотехнічних і спеціальних дисциплін написані російською мовою" (якби ж то справа тільки в цьому... — В. Ч.).

У 1964 році одержали призначення за межі України тільки 21% випускників технічних вузів УРСР.

Далі наводиться Львівський лісотехнічний інститут, як зразок позитивного розв'язання проблеми. В інституті 2.449 студентів, з яких українців 1.240, тобто 50% (це тоді, як в Західній Україні відсоток українського населення значно вищий за середній республіканський — В. Ч.). Із 165 штатних викладачів інституту 83 українці, але заняття „з українською мовою" (трохи не зрозуміле оте „з") ведуть 105 викладачів, тобто 70%.

Цьому вузові протиставиться Полтавський інженерно-будівельний інститут (ректор Доценко), в якому 3.782 студенти, з яких українців 3.368 осіб (91%). Із 194 штатних викладачів українців теж більшість — 137 осіб (70%). Однак, українською мовою заняття не ведуться зовсім.

Львівський політехнічний інститут наводиться як приклад позитивний, навчається тут понад 20 тисяч студентів, з них українців понад 65%. Професорсько-викладацького складу „в межах 1.200 чоловік, з них українців понад 60%. Заняття українською мовою ведуть 357 викладачів, тобто 30% (оце так позитивний приклад!).

Натомість в Київському політехнічному інституті, де приблизно така ж сама кількість викладачів і студентів і приблизно стільки ж серед них українців, заняття українською мовою не ведуться зовсім.

Український інститут водного транспорту (м. Рівне) — ввесь навчальний процес здійснюється тільки російською мовою.

Український заочний поліграфічний також зрусифікований повністю.

У Київському університеті та в Українському поліграфічному інституті готуються кадри по спеціальності журналістики для української преси. Однак, більшість нефахових дисциплін — суспільні науки, зарубіжна література, логіка, вступ до літературознавства — читаються російською мовою.

У Київському університеті на відділі української філології деякі суспільні дисципліни, напр., науковий комунізм, теж читаються російською мовою.

„Майже 70% від загальної кількості дисциплін учбових планів усіх восьми університетів республіки не забезпечені підручниками українською мовою".

„...В багатьох вузах ідейно-виховна робота серед студентів провадиться тільки або переважно російською мовою".

„Засідання Вчених Рад, захист кандидатських і докторських дисертацій проходить російською мовою... це ж слід сказати про організацію різноманітних студентських зборів, влаштування лекцій, співбесід, доповідей, зустрічей з видатними і цікавими людьми".

„Що ж стосується офіційних та масових заходів, ведення документації, переписки, то нам слід строго дотримуватись мови українського народу — це наш державний, конституційний обов'язок".

Міністерство наметило цілий ряд заходів, що були викладені у виступі Даденкова, який був розісланий ректорам вузів, як інструктивний лист (і мимо спочиває зараз на самому дні ректорських сейфів).

Ось ці заходи (подаю скорочено, тільки конструктивні моменти „без огрунтування):

1) „Поступово, зважаючи на конкретні обставини по кожному типу вузів і по кожному вузу окремо, перевести у ч б о в и й п р о ц е с п е р е в а ж н о н а у к р а ї н с ь к у м о в у". Передусім це рекомендується здійснити в університетах, економічних, юридичному та промислово-художньому інститутах.

2) „... В усіх вузах домагатися читання суспільних дисциплін українською мовою".

3) „Незалежно від мови викладання в вузі, забезпечувати абітурієнтам і студентам рівноправне користування українською чи російською мовами на всіх видах занять". „Запровадити у вузах на курсах і в академгрупах чи потоках, де в тому є потреба, вивчення української мови за формою факультативу".

4) „Зажадати від усіх викладачів, які добре знають українську мову, читання лекцій українською мовою". „Для викладачів, які не володіють українською мовою, організувати курси по вивченню української мови".

5) „Запропонувати видавництвам Київського, Харківського, Львівського університетів, видавництву „Радянська школа" та іншим республіканським видавництвам („Будівельник", „Техніка", „Урожай" і т. ін.) видавати підручники і посібники для вузів головним чином українською мовою. Наукові записки вузів та міжвузівські збірники видавати, як правило, також українською мовою".

(Продовження буде)

Тексти матеріялів з VI випуску „Українського вісника" передруковуємо — за згодою Українського Видавництва „Смолоскип" ім. В. Симоненка — із одержаного з України й опублікованого ним окремим книжковим виданням VI-го випуску цього самвидавного журналу. Передрук іде повністю, без будь-яких змін і скорочень, з дотриманням ужитого в ньому правопису. Книжкове видання можна набувати у в-ві Smoloskyp, P.O. Box 6066, Patterson Sta., Baltimore, Md. 21231, U.S.A.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(5)

3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

Роки, як люди, до себе не подібні. Зокрема роки громадської роботи. Біблійні, товсті роки і в наші часи чергуються з роками худими й важко збагнути їхню механіку і їхнє чергування. Трудно передбачити одні і другі, бо в громадській праці успіх відгороджений вузькою кладкою від — невдачі. Сотні причин, великих і малих, складаються на вислід громадської праці, зокрема такої химерної, як наша, союзова, яка спирається не лише на десятках тисяч своїх членів, але, досліцно, на всьому мільйоновому українському громадянстві.

Це чергування не від сьогодні є уділом долі Українського Народного Союзу. Не щосім років, як у старозавітному часі, але щодва роки, звичайно, міняється наше союзове щастя і нещастя. Конвенційні й передконвенційні роки звичайно бувають куди успішнішими, як роки міжконвенційні . Піднесення громадської енергії в конвенційному періоді спалахує коротким вогнем, що триває в передконвенційному й конвенційному році, і після великого свята - конвенції, пригасає, зберігаючи іскру конвенційного багаття на чергове свято.

Два передзвітові роки були найкращими роками за всю нашу генерацію. Ще тільки в ранніх, й то лише двох, роках масового припливу до Америки й до Українського Народного Союзу нової еміграції, число членів придбаних протягом одного року перейшло п'ять тисяч. А в пам'ятному 1969 передконвенційному році ми придбали були 5,462, а в році конвенційнім 1970 5,252 членів. Наступний, тобто звітовий, рік показався куди слабшим, хоч вкладено в нього стільки ж енергії й віддання, як в попередні роки.

А втім цей рік був особливим роком. Як в Україні, так і поза нею, в українськім житті зайшли в тому році поважні зміни. В ЗСА і Канаді загал громадянства виявив багато нових тенденцій і акцій, як в громадському, так і то передовсім, у церковному, житті, що мало, бо мусіло мати, свій вплив на всі українські установи, зокрема союзові. І в усіх них без вийнятку останній рік не належить, кажучи оглядно, до найкращих років.

Крім окремих причин, діяли відомі нам некорисні сили,які, мимо великих зусиль свідомої і активної частини нашого громадянства, точать нашу громаду й ослаблюють її число і активність, а саме відхід старих, випробуваних громадян й щораз зростаюче відчуження нашої молоді. Заблистівши усіми своїми талантами, вона дає себе ловити широкому світові, відбивається від своєї громади і, мандруючи світом, рідко до неї назад вертається, бодай не за молодих років. І мабуть немає більш чутливого громадського барометру, який точніше виявляв би ці деструктивні сили, як уряд союзових секретарів. Як же часто на їх місце немає взагалі заступників, що й говорити про молодих. Та про ці й численні інші причини наших успіхів і невдач у звітовому році буде мова згодом і в цім звіті і в пізнішій дискусії над ним, бо в цьому й головна вартість всіляких звітів. Ці короткі завваги призначені на це, щоб ці, які поцікавляться цим звітом, могли поза сухими числами побачили вложений в них труд і тих, що той труд цілий рік приносили своїй громаді.

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ЗВІТОВОГО РОКУ

У минулому році УНСоюз придбав 4,056 нових членів, що були забезпечені на $8,429,000.00. Порівнюючи з попереднім 1970 роком, який придбав для УНСоюзу 5,252 членів, забезпечених на суму $9,734,900.00, порівнюючи звітовий рік був роком гіршим. У ньому ми одержали 1,196 членів менше як в 1970 р., який був незвичайним, бо конвенційним роком. Зате порівнюючи зі звичайним 1968 р. звітовий рік придбав 184 членів більше, що становить понад 4.5% загального стану членів. Та внаслідок зростання втрат членів, які залишають Союз з різних, конечних і неконечних причин, минулий рік закінчився недобором в загальному числі на 843 члени.

Але тільки відносно числа членів минулий рік був кроком взад. Під оглядом загальної суми забезпечення членів УНСоюзу, він був роком дальшого росту. В тому році загальна сума забезпечення усіх членів УНСоюзу зросла на майже чотири мільйони долярів. А саме: 1970 рік закінчився сумою забезпечення $133,097,456.00, а звітовий рік 1971 закінчився загальною сумою забезпечення $136,825,675.00. Отож зріст суми забезпечення за звітовий рік виносить точно $3,728,219.00. При постійному зменшеній українській громаді поза межами України, коли немає нового допливу вже ані з українського материка, ані з інших країн, в яких поселилася українська еміграція, шлях союзової експансії логічно повинен йти в напрямку збільшення сум забезпечення зменшеного числа членів. Очевидно, як суспільна організація, яка має не тільки фінансові але й широкі національні завдання, ми й далі дбаємо і дбатимемо про включення якнайбільшого числа наших земляків поза межами України в зорганізовані форми еміграційної спільноти, зокрема в межах Українського Народного Союзу. Додати б ще, що навіть на терені союзової Канади, якої число членів в минулому році зменшилося на 172, сума забезпечення загалу членів усе ж таки зросла на $209,400.00.

Певним відхиленням від цього зросту є незначне обниження вкладок, які прибули до каси УНСоюзу у звітовому 1971 році. Коли в 1970 році УНСоюз зібрав $2,896,759.46, то в 1971 р. ця сума винесла $2,882,949.55, тобто в минулому році зібрано $13,809.91 менше, як рік раніше. Ця сума являє собою нецілого пів відсотка річного прибутку з вкладок і вона є наслідком цього, що зі старінням нашої організації та з продовженням людського життя, зростає число т. зв. виплачених грамот, тобто грамот, власники яких заплатили вже усі вкладки, згідно зі своїм забезпеченевим контрактом з УНСоюзом. Ці, т. зв. неактивні члени вже не платять своїх вкладок, але ними вплачені вкладки, дбайливо інвестовані в морґеджах та високо процентових бондах, приносять постійний прибуток, який враховується не у вкладки але в прибутки від наших інвестицій. Коли б прибутки від вплачених раніше вкладок зрахувати разом з сумами вплаченими у виді вкладок, то і під цим оглядом минулий рік слід було б зарахувати до років успішних. Адже вкладки так відсотки згори заплачених вкладок збільшують загальне майно УНСоюзу, яке, постійно і швидко зростає та зростало також і в минулому році.

А втім, постійне зростання загальної суми забезпечення членів та загального майна УНСоюзу, яке дозволяє кожного року видатно збільшити біляисову надвишку нашої установи, йде в парі зі зростом забезпечення комерційних установ, які вимірюють свій зріст числом здобутих долярів, а не числом виданих грамот.

Головним чинником, який впливає на загальний стан членства УНСоюзу є не тільки кількість новопридбаних членів, як постійно і видатно зростаюча кількість членів, які залишають Союз чи то з приводу виплати дозрілих чи недозрілих до виплати грамот, чи то внаслідок смерти, а то й непотрібної суспензи. Втрати останнього року венесли рівно 4,900 членів, тобто місячні втрати перевищили вже число 400 членів. І тому, якщо ми в котромусь місяці не здобудемо бодай 400 нових членів, той місяць замикається дефіцитом, а для росту треба здобувати куди більше.

Якщо за першу і найбільшу трудність наших наполегливих організаційних змагань за дальший зріс членства УНСоюзу слід уважати постійне зменшування української національної організованої громади, з приводу відмирання і старіння свідомої її верстви та відчуження молоді, коли за другу треба уважати постійне збільшування втрат членів УНСоюзу, то третьою треба уважати трудність придбати професійних чи півпрофесійних працівників-організаторів, які забезпеченеву працю для УНСоюзу уважали б своєю професією та працею цілого життя. Бо відома річ, що в сьогоднішній час вже сама заохота стати членом зорганізованої громади не вистачає ,але є чим раз потрібніший фаховий, професійний підхід до справи життьового забезпечення.

Під цим оглядом минулий рік був неуспішним. З раніших шістьох обласних організаторів відійшли два, так що під цю пору залишилися тільки чотири обласні організатори. Також бракує великого числа постійних організаторів, які за підвищену винагороду зобов'язались би працювати хоч не професійно, то постійно, з устійненими для них квотами членів. З них велике число відійшло, а однією з причин цього було зрівнання винагороди постійних органзаторів з організаторами відділовими, яке подекуди пішло так далеко, що винагорода постійних організаторів на ділі є меншою, як організаторів відділових. Упорядкування цього питання збільшить число постійних організаторів, від чого залежить уведення систематики в нашу організаційну працю.

В низу подаємо ряд таблиць, які ілюструють вже сказане та його уточнюють числами. Перша таблиця подає числа нових членів, придбаних за останніх 20 років. Вона ілюструє сказане вище, а саме, що два роки, які попереджують звітний рік, а саме 1969 і 1970 були найкращими за останнє двадцятиріччя, а рік 1968, який відділює від звітного року ці два успішні роки, був під оглядом нових членів гіршим за звітний рік, бо придбав тільки 3,872 члени. Це число є також доброю ілюстрацією на підтвердження вище збільшення втрат членів, бо хоч у тому році УНСоюз здобув 184 членів менше, як в році звітним, як і за той рік Союз був здобув невеличку надвишку, а на жаль, звітний рік приніс поважний дефіцит.

Наступні таблиці подають суму забезпечення за останні роки як нових членів так загалу членів УНСоюзу.

Таблиця ч. 1

НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИДБАНІ В ОСТАННІМ 20-РІЧЧЮ

1952	3,328*	1962	4,093
1953	2,478*	1963	4,446
1954	3,426	1964	4,398
1955	3,490	1965	4,896
1956	3,343	1966	4,994
1957	4,430	1967	4,400
1958	3,727	1968	3,872
1959	4,998	1969	5,462
1960	3,567	1970	5,252
1961	4,830	1971	4,056

*) Ці цифри помилкові і їх опісля в дискусії справлено. Має бути: 1952 .... 5,738, а 1953 .... 4,682.

Таблиця ч. 2

ПОРІВНЯЛЬНІ ЧИСЛА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ

I. НОВІ ЧЛЕНИ

Рік	Нові члени	Їх сума забезпечення
1968	3,872	$ 7,180,500.00
1969	5,462	10,108,000.00
1970	5,252	9,734,900.00
1971	4,056	8,429,000.00

II. ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНІВ

Рік	Члени	Їх сума забез.	Заг. сума заб. з додат. договорами (Д.І. і Пейор)
1968	88,265	$ 90,900,014.00	$119,538,514.00
1969	89,107	96,333,883.00	127,577,633.00
1970	89,209	100,502,706.00	133,097,456.00
1971	88,366	103,191,489.00	136,825,675.00

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЛЯНКА ПРАЦІ

До організаційної ділянки праці головного секретаря належить в першу чергу організаційний зв'язок з майже пів тисячою Відділів та трицяти Округ, поділених на чотири Області, якими відують чотири обласні організатори. Це число є далеко замале, щоб могти не тільки організаційно обхопити, але й кермувати працею всього союзового терену, який розлягся на просторі 28 стейтів і Дистрикту Коломбія в ЗСА та 7 провінцій Канади і її Північно-Західньої території. Намагання вдержати цю організаційну сітку: Області — Округи — Відділи в постійній активности, як зумовлена є в першу чергу відповідною кількістю союзових спосібних діячів, про яких постійно треба старатися, це один з найбільш потрібних та найбільш трудних обов'язків організаційного Відділу.

На жаль остання Конвенція не вміла розв'язати, подібно як попередні конвенції, проблеми леґалізації союзових Округ як зв'язкового між Головною Канцелярією та Відділами залишилося для майбутньої конвенції і на думку справоздавця воно повинно бути на цій конвенції розв'язане, бо цього вимагає добро УНСоюзу. На канадійському терені існувала колись Канадійська Канцелярія, а після конвенції з 1970 р., її заступила Канадійська Репрезентація, до якої увійшли чотири головні урядовці, обрані з терену Канади, під проводом заступника головного предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика.

Побіч дуже важливого і дуже трудного завдання підшукування відповідних секретарів для Відділів та Окружних Управ для союзових Округ як також збільшення числа обласних та постійних організаторів, другою з черги найважливішою ділянкою є їх відповідний вишкіл. Повторюємо вже це не вперше, що без вишколу не працюватимуть 460 секретарів як слід, не працюватимуть Округи, непрацюватимуть обласні й постійні організатори. Тому для цього повинна існувати при організаційному відділі Головної Канцелярії окрема вишкільна референтура, бо вишкіл союзових працівників, якщо не на вповні фахових, то бодай на пів-професійних асекураторів, є основним завданням організаційного відділу і передумовою дальшого розвитку УНСоюзу. Систематичну працю такої постійної референтури ми з трудом старалися заступити вишколом, який на місцях переводять обласні організатори; доривочними окружними, приспішеними курсами та осереднім курсом на Союзівці, який, з причин незалежних від звітодавця, не відбувся від 1969 р.

Постійне освідомлення українського громадянства про вагу життьового забезпечення належить теж до важливих завдань організаційного відділу. І ця ділянка вимагає постійної фахової сили, яка провадила б т. зв. паблик релейшен. Тоді, як наладнається ця справа, можна думати, що видатно збільшиться зрозуміння для життьового забезпечення широких українських мас. Особливе піклування союзовою молоддю та союзовим жіноцтвом теж належить до проблем організаційного відділу УНСоюзу. Їх наладнання мало б великий вплив і велике значення для дальшого зросту та розбудови УНСоюзу. Адже стало ясним всім нам, що самим патріотизмом та закликами „до громади" Союз, на ближче та дальше майбутнє, не зможе побільшуватися та розвиватися. Життьове забезпечення — основна ділянка УНСоюзу вимагає фахово вишколених діячів, які були б готові і спосібні з неї зробити свою життьову карієру і залишатися при ній на все життя. А й ці союзові діячі — громадяни, які не можуть чи не хочуть зробити зі забезпеченевої діяльности своєї професії, мусять одержати якнайкращий вишкіл і його постійно відновлювати. Якщо не вони то бодай ці, що їх вишколюватимуть мусять бути професійними знавцями життьового забезпечення, бо аматорські засоби в цій ділянці не запевнять поступу УНСоюзові.

ЗМАГАННЯ ЗА НОВИХ ЧЛЕНІВ В 1971 РОЦІ

Нижче поміщені таблиці показують, місяць за місяцем ,як йшло здобування нових членів для УНСоюзу в минулому році. Місячний здобуток нових членів вагався поміж числом з лютого, який приніс всього 236 членів та числом 587 членів, придбаних у грудні. Пересічний приплив членів був 340 членів місячно. Це показує третя таблиця.

Таблиця ч. 3

НОВІ ЧЛЕНИ В 1971 РОЦІ ЗА МІСЯЦЯМИ

Місяць	Дорослі	Молодь	АДД	Разом
Січень	196	74	37	307
Лютий	147	58	31	236
Березень	209	60	44	313
Квітень	184	57	45	286
Травень	198	72	35	305
Червень	174	75	53	302
Липень	173	101	37	311
Серпень	189	125	51	365
Вересень	164	150	42	356
Жовтень	195	114	69	378
Листопад	151	100	59	310
Грудень	302	189	96	587
Разом	**2,282**	**1,175**	**599**	**4,056**

Ця таблиця говорить, що з-поміж членів, забезпечених у минулому році, кругло 55% було „дорослих", тобто членів прийнятих після закінчення 15 з половиною років життя, 30% молоді, забезпеченої перед тим віком і 15% членів, які забезпечилися акцидентовою грамотою. Це останнє число вказує на вагу введення нових родів забезпечення, на що ждуть наші майбутні, а то й сучасні члени.

ЯК ПРАЦЮВАЛИ СОЮЗОВІ ОРГАНІЗАТОРИ

В долі поміщено таблицю, яка подає прізвища 122-ох союзових діячів, з яких 41 здобули 25 або більше членів і цим самим вписалися в число членів почесного Клюбу Заслужених Союзовців та 81 організаторів, які здобули від 10 до 24 членів і в цей спосіб заслужили собі на почесне звання Будівничих УНСоюзу в 1971 році.

Чолові чотири місця, які здобули 100 або більше членів належать чотирьом обласним організаторам: В. Дідюкові, Ст. Гавришеві, В. Оріховському і Є. Репеті, а найкращим відділовим організатором виявився секретар 240-го Відділу в Клівленді Михайло Кігічак. За ним, як багато років в минулому, передові місця зайняли: секретар 221-го Відділу в Чікаго і зодночас головний радний Тарас Шпікула, секретар 379-го Відділу з Чікаго Михайло Семків , предсідник 106 Відділу в Чікаго А. Іванюк, секретар 320 Відділу Іван Малко і ін. Особливе місце в табелі Відділових чемпіонів минулого року зайняв секретар 432-го Відділу в Торонті й колишній заступник головного предсідника УНСоюзу Богдан Зорич ,який зорганізував 56 членів і забезпечив їх на імпонуючу суму $166,000.00 тобто пересічно по $3,000.00 кожного. Високими сумами забезпечення відзначився також Михайло Кігічак і ін. Відзначення чемпіонів не лише числа членів, але також суми забезпечення являється найбільш оправданим, але брак канцелярійних сил не дозволив нам ще цього в минулому зробити.

Зокрема цінними для росту УНСоюзу є члени Клюбу Заслужених Союзовців. У конвенційному протоколі ми подали їх імена за всі роки існування цього Клюбу та в 1970 році приділили першим членам цього Клюбу, який закінчив 10 років свого існування, за 10-літнє членство в ньому, нагороду: золоті годинники з відповідним написом. У тому році годинники одержали Степан Гавриш, Петро Головачук, Іван Одежинський, Михайло Семків, Микола Ткачук, Михайло Фединишин і Роман Чучкевич. В минулому 1971 р. до цієї першої сімки прийшли ще Володимир Запаранюк, Богдан Зорич, Тарас Шпікула і п-і Квітка Стецюк. В цей спосіб за 12 років існування цього Клюбу одержали золоті годинники 11 організаторів. Ми дбали про те, щоб вручення годинників відбувалося найбільш святочно не тільки з уваги на вдячність для відзначених членів, але також для прикладу другим. Сподіємося, що цей Клюб відограватиме чимраз більшу ролю в дальшому рості УНСоюзу. Закликаємо всіх союзових діячів, зокрема головних урядовців, змагатися за цю, як не як, велику почесть.

Яку ролю грають члени Клюбу та Будівничі УНСоюзу виявляє це, що в 1970 р. було 50 членів Клюбу та 114 Будівничих УНСоюзу разом 164, а в минулому році тільки 39 членів Клюбу і 83 Будівничих, разом 122 особи. Ця різниця 42-ох чолових організаторів УНСоюзу відбилася разюче на здобутку цих двох років.

Таблиця ч. 4

ОРГАНІЗАТОРИ, ЩО ЗАСЛУЖИЛИ НА ВІДЗНАЧЕННЯ

Клюб Заслужених Союзовців (25 або більше членів)

П. Ч.	Організатор	Відділ	Число чл.	П. Ч.	Організатор	Відділ	Число чл.
1	В. Дідюк	407	207	21	А. Джула	161	32
2	С. Гавриш	83	165	21	М. Нич	397	32
3	В. Оріховський	353	115	23	М. Хоманчук	5	31
4	Є. Репета	292	101	24	Б. Дейчаківський	233	30
5	М. Кігічак	240	85	25	П. Головачук	42	29
6	Т. Шпікула	221	70	25	В. Палідвор	204	29
7	М. Семків	379	69	27	М. Турко	63	28
8	А. Іванюк	106	59	27	М. Фединишин	55	28
9	Б. Зорич	432	56	27	О. Ярема	372	28
10	І. Малко	320	53	30	А. Ціздин	55	27
11	Квітка Стецюк	25	42	30	І. Петрунцьо	78	27
11	В. Гірняк	341	42	30	Люба Васько	94	27
13	М. Ткачук	114	40	30	А. Скібіцький	285	27
13	М. Кальба	226	40	34	А. Слюсарчук	174	26
15	І. Кігницький	430	38	34	В. Запаранюк	484	26
16	В. Попович	367	37	36	Р. Куропась	20	25
17	Р. Чучкевич	346	36	36	Анна Гарас	47	25
18	Олександра Яворська	344	35	36	І. Гуцайлюк	147	25
19	Т. Кубарич	217	34	36	М. Бобер	235	25
19	П. Федик	292	34	36	Е. Притула	337	25
				41	Л. Вовк	444	25

Будівничі УНСоюзу (10 до 24 членів)

П. Ч.	Організатор	Відділ	Число чл.	П. Ч.	Організатор	Відділ	Число чл.
42	М.Ольшанський	399	23	76	І. Пригода	361	13
43	П. Бабич	115	21	76	В. Олійник	387	13
43	І. Пиш	458	21	76	Р. Припхан	399	13
45	С. Мотрович	295	20	76	В. Шаран	407	13
46	П. Шевчук	13	19	76	І. Телюк	414	13
46	М. Захарко	349	19	76	М. Малиновський	437	13
46	В. Вишиваний	361	19	87	Анна Хомин	32	12
46	Ю. Баранюк	371	19	87	А. Кушнір	83	12
46	Б. Грицишин	422	19	87	І. Гулич	101	12
46	Стефанія Кочій	472	19	87	С. Мисак	104	12
52	А. Вовк	6	18	87	П. Сильчак	257	12
52	М. Бобечко	102	18	87	М. Волошин	281	12
52	Марія Гаравус	127	18	87	Т. Фінів	350	12
52	Д. Дидик	170	18	87	Я. Щербак	352	12
56	М. Отрок	14	17	87	О. Продивус	356	12
56	Я. Леськів	133	17	87	Ф. Петрик	362	12
56	Стела Раси	171	17	87	І. Даньківський	375	12
59	Д. Кошильовський	183	16	87	Софія Куца	440	12
59	М. Гентош	305	16	99	А. Дорошенко	114	11
59	В. Гавриляк	316	16	99	В. Рефт	120	11
59	А. Копистянський	327	16	99	А. Гнатюк	182	11
59	О. Хома	383	16	99	Б. Одежинський	216	11
64	Б. Вовчик	35	15	99	П. Ліщак	230	11
64	П. Когут	56	15	99	В. Гуссар	289	11
64	Н. Драпала	96	15	99	Г. Кисіль	336	11
64	Г. Корб'як	146	15	99	М. Дербуш	354	11
64	А. Саноцький	158	15	99	П. Тарнавський	375	11
64	П. Залуга	183	15	99	П. Дяків	427	11
64	В. Труфин	266	15	109	В. Мандзій	8	10
64	Є. Гомотюк	277	15	109	Олена Олек	22	10
72	В. Верещинський	75	14	109	І. Пиндус	39	10
72	М. Мартиненко	245	14	109	В. Жмудь	57	10
72	Я. Карп'як	385	14	109	М. Жук	70	10
72	Д. Заневич	441	14	109	С. Шилькевич	116	10
76	Ольга Марущак	82	13	109	М. Глова	128	10
76	О. Сидор	90	13	109	М. Колодруб	137	10
76	Геновефа Жеребняк	180	13	109	П. Щерба	173	10
76	Я. Сеничин	192	13	109	Б. Ластовецький	184	10
76	С. Мелінишин	220	13	109	Я. Падох	194	10
				109	В. Козак	213	10
				109	Марія Душник	293	10
				122	Я. Бурій	402	10

Загальне число передових організаторів у 1970 і 1971 р.

	1970	1971
Членів Клюбу	50	39
Будівничих УНС	114	83
Разом	164	122

На початку минулого року УНСоюз мав шість обласних організаторів, а саме: В. Дідюка, С. Гавриша, В. Оріховського, Є. Репету, В. Гірняка і Ф. Токарика. Після закінчення пробного періоду вибув останній організатор, а під кінець 1971 року відійшов, з приводу недуги, довголітній і вельми заслужений, обласний організатор Володимир Гірняк, так що на кінець року залишилося всього чотири обласні організатори. Крім цього діяло в минулому році, з меншим чи більшим успіхом, 14 постійних організаторів так, що усіх обласних і постійних організаторів на початку минулого року було 20. Під кінець року число їх значно зменшилося. Нижче подана таблиця показує, які були їх здобутки в минулому році та яка була вага їхньої продукції членів для цілого УНСоюзу. 994 члени це кругла четвертина того ,що придбав УНСоюз протягом минулого року. Вже ця сама сума говорить про вагу організаторів, які виконують свою союзову службу професійно чи півпрофесійно й в більшій, чи меншій мірі — систематично.

У минулому році всі ці організатори придбали разом 1,047 членів, отже майже таке саме число як в році звітному. Це показує на стабільність цього чинника і на його вагу для УНСоюзу.

Таблиця ч. 5

ЗДОБУТКИ ОБЛАСНИХ І ПОСТІЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Число нових членів, придбаних у 1971 році і порівняння з 1970 роком

Організатор	Нові члени Житт.	Нові члени АДД	Разом 1971	Разом 1970
Обласні				
В. Дідюк	139	68	207	225
С. Гавриш	115	50	165	125
В. Оріховський	83	32	115	61
Є. Репета	49	52	101	125
В. Гірняк	37	5	42	106
Ф. Токарек	4	2	6	—
Постійні				
А. Іванюк	50	9	59	42
Б. Зорич	52	4	56	40
М. Ткачук	40	—	40	40
Р. Чучкевич	30	6	36	54
В. Дейчаківський	23	7	30	—
В. Запаранюк	19	7	26	25
А. Слюсарчук	16	10	26	42
Л. Вовк	16	8	24	64
М. Ольшанський	18	5	23	—
Софія Куца	7	5	12	28
П. Дяків	10	1	11	14
І. Геврик	7	2	9	14
Є. Омельченко	3	1	4	20
Т. Залворський	2	—	2	22
Разом	**720**	**274**	**994**	**1,047**

ЯК ПРАЦЮВАЛИ ОБЛАСНІ ОРГАНІЗАТОРИ

Вже раніше було зазначено, що на початку минулого року було 6, під кінець 5, а під цю пору лише 4 області, якими відають обласні організатори. В низу подані табелі подають Округи, Відділи та число активних членів, які є чи були під професійною опікою обласних організаторів. Окремі таблиці це порівняльні числа щодо кількости здо-

(Закінчення на сторінці 4-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

(Продовження зі сторінки 3-ої)

бутих нових членів у останніх трьох роках в поодиноких Областях. Поза Областями в минулому році знайшлися 7 Округ з 57 Відділами, які разом об'єднують 7,846 членів та крім цього ще дальших 27 Відділів, які не є об'єднані навіть в Округах, зякими єдиний зв'язок удержала головна канцелярія безпосередньо або час до часу окремо до них висилані організатори. З уваги на вибуття обласного організатора Володимира Гірняка, під сучасну пору є тільки чотири обласних організатори, яких територія та число Відділів, очевидно, збільшилися. Основним завданням є придбання більше обласних організаторів та приділення їм меншої кількости Відділів, тобто стільки, скільки вони були б в силі систематично і основно обслужити. Закінчуючи огляд праці обласних організаторів уважаю своїм обов'язком прилюдно подякувати Володимирові Гірнякові за його віддану працю на пості обласного організатора та взагалі за пів сторіччя труду для УНСоюзу.

Таблиця ч. 6

ОКРУГИ, ВІДДІЛИ ТА АКТИВНІ ЧЛЕНИ, ЯКИМИ ВІДАЛИ ОБЛАСНІ ОРГАНІЗАТОРИ:

П.Ч.	Обл. організатор	Ч. Округ Області	Ч. Відділів Області	Ч. активних членів
1.	Степан Гавриш	6	98	15,968
2.	Василь Дідюк	4	63	8,472
3.	Євген Репета	3	75	16,168
4.	Василь Оріховський	5	74	14,066
5.	Володимир Гірняк	5	66	7,631
	Разом	**23**	**376**	**62,305**
	Округи поза Областями	7	57	7,846
	Відділи, необ'єднані в Округи		27	1,729
	Разом	**30**	**460**	**71,880**

Таблиця ч. 7

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ОБЛАСТЕЙ І ОКРУГ ЩОДО КІЛЬКОСТИ НОВИХ ЧЛЕНІВ, ПРИДБАНИХ В ОСТАННІХ ТРЬОХ РОКАХ

Область ГАВРИША

П.Ч. Округа	1969	Нові члени 1970	1971
1. Алентавн, Па.	79	93	100
2. Балтимор, Мд.	103	106	127
3. Нюарк, Н.Дж.	295	274	161
4. ПертАмбой, Н.Дж.	175	143	175
5. Філядельфія, Па.	643	447	413
6. Пассейк, Н.Дж.	138	56	51
Разом	**1,433**	**1,119**	**1,027**

Область ДІДЮКА

1. Монтреаль, Квібек	140	61	62
2. Ніягара, Онт.	181	105	57
3. Торонто, Онт.	353	332	239
4. Вінніпег, Ман.	173	313	160
Разом	**847**	**811**	**518**

Область РЕПЕТИ

1. Дітройт, Миш.	364	376	300
2. Чикаго, Ілл.	420	572	448
3. Клівленд, Огайо	266	283	325
Разом	**1,050**	**1,231**	**1,073**

Область ОРІХОВСЬКОГО

1. Воффало, Н.Й.	65	33	41
2. Ню Йорк, Н.Й.	481	485	329
3. Рочестер, Н.Й.	153	150	173
4. Сиракюзи - Ютика, Н.Й.	150	110	78
5. Трой, Н.Й.	79	78	55
Разом	**928**	**856**	**676**

Область ГІРНЯКА

1. Піттсбург, Па.	206	177	147
2. Скрентон, Па.	28	29	12
3. Шамокин, Па.	101	109	85
4. Вилкс Бери, Па.	39	28	19
5. Янгставн, Огайо	100	69	52
Разом	**474**	**412**	**315**

ЯК ПРАЦЮВАЛИ ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ

Нижче подана таблиця подає число головних урядовців, які організували нових членів та число ними придбаних членів в трьох останніх роках 1969, 1970 і 1971 й відсоток їхнього уділу в загальному числі усіх нових членів, присднаних в дані роки. В це число входять також обласні організатори й тому слід подані числа відповідно оцінювати. В минулому році вони придбали 18 членів менше, як у році ранішому, але вклад головних урядовців, в тім передусім обласних організаторів, процентово не зменшився, але навпаки збільшився. Це дає доказ важливости цього чинника для майбутності УНСоюзу. Слід сподіватися, що уділ головних урядовців і в цьому і в наступних роках буде, збільшуватися, згідно з ухвалою 27-ої Конвенції з 1970 р., яка схвалила „збільшити активність головних урядовців та зробити їх відповідальними за стан їхніх Округ та їхніх Відділів".

Таблиця ч. 8

УЧАСТЬ ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ УНСОЮЗУ В ОРГАНІЗУВАННІ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІ ТРИ РОКИ

	Число гол. урядовців	Число придб. чл.	% усіх членів
1969	20	903	16.5
1970	18	716	14.0
1971	16	728	17.9

ЯК ПРАЦЮВАЛИ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ

За статутом, а що більше, за обов'язуючими законами, Відділи є невіддільною частиною системи братських організацій. Всі члени мусять належати до одного з Відділів Братського Союзу, що в першу чергу відрізнює ці Союзи від комерційних асекураційних організацій. З уваги на це Відділи виконують головні завдання Союзу, а саме збирають вкладки, провадять громадську і допомогову акцію та здобувають нових членів. Тому від стану Відділів залежить стан всього УНСоюзу. І вдержання працездатности Відділів належними урядовцями належить до найважливіших завдань організаційного Відділу. В минулому році, як і в попередніх роках, ми пильно дбали про це, щоб вдержувати з Відділами якнайтісніший зв'язок, щоб дбати про активність відділових урядовців, зокрема секретарів і на випадок потреби допомагати членам Відділу підшукати відповідного секретаря. Вишкіл секретарів, передусім в асекураційному знанні, ляг в основу діяльности обласних організаторів, які, об'їжджаючи свої області, за перший свій обов'язок мали і мають не стільки особисте організування нових членів, як підготову до цього секретарів і, якже рідких, відділових організаторів. Тому у своєму звітуванню обласні організатори обов'язані подавати індивідуальний та збірний (районний і окружний) вишкіл підчинених собі секретарів. Чимало праці й часу провели обласні організатори на підшукання нових, зокрема молодших секретарів, на їх вишколі та допомозі їм, як у книговеденні так і в нелегкому куншті забезпечування нових членів. Ці Відділи, які не підлягають областям, були під безпосередньою опікою організаційного відділу, яка передусім проходила у формі індивідуального та збірного листування з ними та їхніх рідких відвідин. Шануючи працю секретарів і відділових урядовців, ми відзначували в газеті їхні заслуги, поміщували їхні знімки, а на першій сторінці „Свободи" поміщували тих секретарів і заслужених відділових урядовців, які відійшли з цього світу і від праці в УНСоюзі. В той спосіб ми старалися висловити подяку заслуженим працівникам та піднести повагу уряду відділового секретаря та організатора в очах його громади та всієї суспільности. З нагоди ювілеїв Відділів чи урядовців, ми наділювали їх почесними грамотами і пересилали їм привіти.

Внизу поданий ряд таблиць говорить про Відділи, які найбільше заслужилися в минулорічній кампанії, а далі про зміни, які зайшли в числі Відділів та інші інформації про нашу відділову систему.

Таблиця ч. 9

ВІДДІЛИ, ЩО ЗАСЛУГОВУЮТЬ НА ВІДЗНАЧЕННЯ

П. Ч.	Число Відділу	Місцевість	Число членів
1	240	Клівленд, Огайо	105
2	221	Чикаго, Ілл.	73
3	106	Чикаго, Ілл.	70
4	379	Чикаго, Ілл.	69
5	432	Торонто, Онт.	57
6	320	Балтимор, Мд.	53
7	361	Ню Йорк, Н.Й.	50
8	25	Джерзі Ситі, Н.Дж.	41
8	83	Філядельфія, Па.	41
8	217	Рочестер, Н.Й.	41
10	344	Бавнд Брук, Н.Дж.	40
10	367	Рочестер, Н.Й.	40
12	430	Філядельфія, Па.	38
13	101	Колчестер, Конн.	37
14	285	Рочестер, Н.Й.	36
14	346	Клівленд, Огайо	36
16	42	Пассейк, Н.Дж.	35
16	94	Гамтрамк, Мич.	35
16	161	Ембридж, Па.	35
16	204	Ню Йорк, Н.Й.	35
16	292	Дітройт, Мич.	35
21	20	Гамтрамк, Мич.	33
21	233	Лорейн, Огайо	33
21	285	Акрон, Огайо	33
24	183	Дітройт, Мич.	32
24	397	Філядельфія, Па.	32
26	5	Асторія, Н.Й.	31
26	407	Торонто, Онт.	31
28	147	Алентавн, Па.	30
28	373	Плейнфілд, Н.Дж.	30
30	47	Бетлегем, Па.	29
30	146	Дітройт, Мич.	29
30	174	Дітройт, Мич.	29
30	418	Торонто, Онт.	29
34	63	Форд Ситі, Па.	28
34	155	Перт Амбой, Н.Дж.	28
34	353	Ню Бронсвик, Н.Дж.	28
37	51	Чикаго, Ілл.	27
37	55	Куртіс Бей, Мд.	27
37	78	Майнерсвил, Па.	27
37	484	Ютика, Н.Й.	27
41	115	Кантон, Огайо	26
41	371	Нюарк, Н.Дж.	26
43	6	Гастінгс он Гудсон, Н.Й.	25
43	133	Нюарк, Н.Дж.	25
43	235	Россфорд, Огайо	25
46	127	Воффало, Н.Й.	24
46	337	Балтимор, Мд.	24
46	340	Нюарк, Н.Дж.	24
46	375	Філядельфія, Па.	24
46	387	Вилимантик, Конн.	24
46	444	Саскатун, Саск.	24
52	399	Чикаго, Ілл.	22
52	458	Гамільтон, Онт.	22
52	508	Єловнайф, Ман.	22
55	71	Клівленд, Огайо	21
55	158	Бруклин, Н.Й.	21
55	226	Денвер, Коло.	21
55	316	Рочестер, Н.Й.	21
55	471	Монтреаль, Кві6.	21
55	472	Чикаго, Ілл.	21
61	422	Філядельфія, Па.	20
62	13	Вотервліт, Н.Й.	19
62	14	Нюарк, Н.Дж.	19
62	114	Чикаго, Ілл.	19
62	349	Менвіл, Н.Дж.	19
62	402	Етобікок, Онт.	19
67	8	Йонкерс, Н.Й.	18
67	56	Вілінг В. Вірдж.	18
67	102	Клівленд, Огайо	18
67	153	Філядельфія, Па.	18
67	170	Джерзі Ситі, НДж	18
67	220	Чикаго, Ілл.	18
67	293	Бруклин, Н.Й.	18
67	327	Гемпстед, Н.Й.	18
67	441	Форт Віліем, Онт.	18
76	75	Дітройт, Мич.	17
76	336	Клівленд, Огайо	17
78	35	Чикаго, Ілл.	16
78	245	Трентон, Н.Дж.	16
78	305	Магони Ситі, Па.	16
78	383	Бріджпорт, Конн.	16
78	423	Чикаго, Ілл.	16
78	491	Летбрідж, Альберта	16
84	32	Філядельфія, Па.	15
84	96	Піттсбург, Па.	15
84	156	Честер, Па.	15
84	194	Ню Йорк, Н.Й.	15
84	266	Амстердам, Н.Й.	15
84	277	Гартфорд, Конн.	15
84	352	Честер, Па.	15
84	356	Омага, Небр.	15
84	505	Канора, Саск.	15
93	82	Дітройт, Мич.	14
93	192	Геркімер, Н.Й.	14
93	341	Віндзор, Онт.	14
93	362	Брістоль, Па.	14
93	364	Клівленд, Огайо	14
93	385	Міннеаполіс, Мінн.	14
93	408	Торонто, Онт.	14
93	447	Томсон, Ман.	14
101	10	Філядельфія, Па.	13
101	59	Бріджпорт, Конн.	13
101	90	Централія, Па.	13
101	104	Перт Амбой, Н.Дж.	13
101	131	Чикаго, Ілл.	13
101	180	Акрон, Огайо	13
101	281	Байон, Н.Дж.	13
101	354	Омага, Небраска	13
101	405	Свен Рівер, Ман.	13
101	414	Ню Гейвен, Конн.	13
111	39	Сиракюзи, Н.Й.	12
111	125	Чикаго, Ілл.	12
111	230	Янгставн, Огайо	12
111	238	Бостон, Масс.	12
111	257	Лос Анджелес, Кал.	12
111	350	Стемфорд, Конн.	12
111	440	Торонто, Онт.	12
111	468	Ніягара он Лейк, Онт.	12
119	16	Спрінг Велі, Н.Й.	11
119	120	Аліквіппа, Па.	11
119	182	Кліфтон, Н.Дж.	11
119	216	Філядельфія, Па.	11
119	276	Ембридж, Па.	11
119	289	Рочестер, Н.Й.	11
119	345	Міннеаполіс, Мінн.	11
119	347	Мілвіл, Н.Дж.	11
119	427	Ст. Кетринс, Онт.	11
119	439	Судбури, Онт.	11
119	445	Вінніпег, Ман.	11
130	22	Чикаго, Ілл.	10
130	57	Коговз, Н.Й.	10
130	70	Джерзі Ситі, Н.Дж.	10
130	116	Трентон, Н.Дж.	10
130	128	Кліфтон Гайтс, Па.	10
130	137	Вест Істон, Па.	10
130	173	Вілмінгтон, Дел.	10
130	184	Ню Йорк, Н.Й.	10
130	213	Байон, Н.Дж.	10
130	234	Елізабет, Н.Дж.	10
140	443	Руан, Квібек	10

Ця почесна табеля відмічає 140 Відділів з поміж усіх 460, які найбільше заслужилися при забезпеченні нових членів в 1971 р. Ці Відділи здобули в минулому році бодай 10 членів, а деякі як 240-ий Відділ у Клівленді, під проводом свого працьовитого секретаря, Михайла Кігічака, здобув в минулому році 105 нових членів. В цей спосіб він зайняв перше місце поміж всіми 460-ма Відділами УНСоюзу. Згадати б, що п. Кігічак зайняв також особисто перше місце поміж усіми відділовими організаторами Союзу, здобувши власними заходами 85 нових членів. На чоло табелі, поза згаданим Відділом, вибилися три чикагівські Відділи, відомі зі своїх організаційних осягів у минулому, а саме 221-ий під проводом секретаря і головного радного Тараса Шпікули, 106-ий під провдом секретаря мґра Володимира Ничая та головно завдяки наполегливости організатора Андрія Іванюка і 379-ий під проводом дуже успішного організатора і секретаря Михайла Семкова. Відділи 432-ий під провдом секретаря і колишнього заступника головного предсідника Богдана Зорича в Торонті, 320-ий Відділ під проводом секретаря Івана Малка та 361-ий Відділ „Дністер" в Ню Йорку під проводом секретаря д-ра Василя Вишиваного, занимають чолові місця в таблиці найкращих Відділів у минулому році, здобувши щонайменше по 50 членів чи більше. 140 Відділів у відношенні до 460 це є 30 відсотків Відділів. Можемо радіти ци мчислом, а водночас і жалувати, що тільки 3 Відділи на 10 спромоглися здобути протягом року щонайменше 10 членів. Нашим завданням, а з цим і запорукою майбутніх успіхів, є довести до цього, щоб усі Відділи досягнули це мінімальне число, а тоді дальший зріст УНСоюзу буде запевнений. До цієї бочки союзового меду слід вкинути, по традиції, й ложку дьогтю: 86 Відділів в минулім році, отже понад 18% не придбали ані одного члена!

Таблиця ч. 10

ЗМІНИ У ВІДДІЛАХ У 1971 РОЦІ

З кінцем 1970 року було Відділів 462

Нові Відділи

П.Ч.	Відділ Ч.	Місцевість
1.	51	Чикаго, Ілл.
2.	101	Колчестер, Конн.
3.	400	Бісмарк, Норт Дакота
4.	405	Сван Рівер, Манітоба (Канада)
5.	508	Єловнайф, Півнч.-Зах. Територі (Канада)

Об'єднані Відділи

Відділ Ч. 129 у Вайстон, Н.Й. влився у Відділ Ч. 5 в Асторії, Н.Й.

Відділ Ч. 310 у Брукліні, Н.Й. влився у Відділ Ч. 158 у Брукліні, Н.Й.

Відділ Ч. 415 у Скарборо, Онт. влився у Відділ Ч. 407 у Торонто, Онт.

Відділ Ч. 449 у Вотерфорд, Онт., влився у Відділ Ч. 451 у Грімзбі, Онт.

Розв'язані Відділи

Відділ Ч. 66 у Ню Йорку, Н.Й.
Відділ Ч. 208 у Скрентоні, Па.
Відділ Ч. 392 у Фронтір, Вайомінг.

Підсумки руху Відділів

Об'єднано Відділів 4
Розв'язано Відділів 3
Нові Відділи 5

На кінець 1971 року було Відділів 460

Таблиця ч. 11

ВІДДІЛИ ЗА ЗАГАЛЬНОЮ КІЛЬКІСТЮ ЧЛЕНІВ

Від 1 до 100 членів	227
Від 101 до 200 членів	118
Від 201 до 300 членів	55
Від 301 і більше членів	60
Разом Відділів	**460**

Таблиця ч. 12

РОЗМІЩЕННЯ ВІДДІЛІВ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

З кінцем 1971 року УНСоюз нараховував 460 Відділи, в тому 67 в Канаді. Ці Відділи були розміщені в ось яких стейтах (провінціях) в таких кількостях:

З'єднані Стейти Америки

1. Арізона	1	16. Небраска	3
2. Каліфорнія	2	17. Ню Гемпшир	1
3. Колорадо	1	18. Ню Джерзі	58
4. Коннектикат	15	19. Ню Йорк	71
5. Делевар	2	20. Норт Дакота	2
6. Дистрикт Колюмбія	1	21. Огайо	31
7. Флорида	1	22. Орегон	1
8. Іллиной	34	23. Пенсильвенія	111
9. Індіяна	5	24. Ровд Айленд	6
10. Кензас	1	25. Таксас	1
11. Мериленд	7	26. Вірджінія	1
12. Массачусеттс	11	27. Вашингтон	1
13. Мишиґен	13	28. Вест Вірджінія	2
14. Миннесота	4	29. Вискансин	2
15. Мізурі	4		

Канада

1. Альберта	5	5. Квібек	7
2. Британська Колюмбія	1	6. Саскачеван	8
3. Манітоба	5	7. Нова Скотія	1
4. Онтеріо	38	8. Північно-Зах. Тер.	1
Разом Відділів			**460**

Подані таблиці інформують про зміни у відділовій організації УНСоюзу. Минулого року прибуло нових 5 Відділів, 4 Відділи об'єдналися з другими, а 3 Відділи були розв'язані з приводу втрати членів та неактивности. В цей спосіб число всіх Відділів УНСоюзу зменшилося на 2 і звітовий рік закінчився числом 460 Відділів.

ЯК ПРАЦЮВАЛИ ОКРУГИ

Як Відділи УНСоюзу є законними й статутовими клітинами кожного братського Союзу, який, не маючи таких Відділів, тратить свої братські прикмети і законні привілеї, так Округи УНСоюзу є доволі пізним явищем з виразною метою стати посереднім звеном поміж Головною Канцелярією та її організаційними низовими одиницями — Відділами. Дожидаючи свого статутового оформлення та своєї фінансової бази, ці Округи допомагають висланникам організаційного Відділу, передусім обласним організаторам та членам Екзекутиви, зустрічатися, звичайно двічі в році, з Відділами, їхніми урядовцями, а частинно теж із загалом членів. Деякі Округи виконують важливу функцію громадську, суспільну та товариську, влаштовуючи Союзові Дні, протулянки, концерти та інші імпрези. Брак відповідного приміщення здебільшого гамує таку працю Відділів і Округ. І тому на весь зріст перед Союзом на порозі його конечних змін постає питання легалізування союзових Округ та придбання для них відповідного приміщення й забезпечення мінімальних коштів на їхню працю.

Минулого року вперше введено спеціяльні бонуси для Округ, які виконали повністю або в 75 відсотках призначену їм квоту нових членів. Округи Балтимору та Вінніпегу й Західньої Канади виконали свою квоту в 100 відсотках і одержали за всіх членів приєднаних в минулому році на їхньому терені по $2.00 від члена, а Округи Перт Амбою і Клівленду, які виконали 75 відсотків своєї квоти, придбали бонуси по $1.00 за здобутого члена. На жаль, тільки чотири Округи придбали ці бонуси й тому вони не розв'язують проблеми фінансування праці Округ. Це завдання залишається до розгляду і вирішення Головного Уряду і то конечно на цьогорічній сесії.

Минулого року, як і в попередніх роках, три Округи були відзначені за особливі заслуги при забезпеченні нових членів, почесними плякетами з емблемою УНСоюзу та відповідним написом. Округа Чикаго одержала знову плякету за найбільше число приєднаних в минулому році членів, а саме 448, Округа Балтимору одержала плякету за найкраще виконання своєї квоти, а Округа Філядельфія за найбільше число організаторів, чинних в часі минулорічної кампанії.

Округи не виконують ще належної функції у ділянці забезпечення постійного зросту УНС. Ряд Округ-чемпіонів, подібно як Відділів-чемпіонів, здобувши відзначення за прикладне виконання своїх квот нових членів, в той же самий час виказують великий недобір членів. Для прикладу можна навести Відділ 379 в Чикаго, який від довгих часів здобуває дуже високе число нових членів, але водночас в останніх роках, тратить куди більше число давніх членів. В минулому році цей Відділ здобув 69 нових членів, але закінчив біланс свого року втратою 162 членів. Це саме можна сказати за один з найбільш прикладних Відділів: 221-ий в Чикаго, який в минулому році здобув 73 нових членів, але закінчив рік з втратою 127 членів. 94-ий Відділ в Дітройті придбавши в минулому році 35 нових членів, в загальному білянсі року виказав втрату 86 членів. Є це здебільшого старі Відділи і тому їхні втрати, зокрема в активних членах, про які вище згадуємо, є більші, як у Відділах молодших. Та все ж лише числа замкненого білянсу вказують на це, чи Відділ або Округа мали успішний рік чи ні. Зрівноваження активів і пасивів членського білянсу кожного Відділу і кожної Округи являється найважливішим завданням цих союзових клітин, на що їхні провідники повинні ввесь рік звертати бачну увагу.

Складаючи найбільше признання Окрузі Чикаго за здобуття найбільшого числа членів тобто 448, водночас можна її поставити в докір це, що недобір тієї Округи за минулий рік був дуже великий, бо 495 членів. Наука з цього ясна: Чикагівська Округа повинна здобути двічі більше членів в цім році, як в минулому, щоб збалянсувати прибутки і втрати, вже й не говорячи про приріст членства Округи.

Таблиця ч. 13

ЗДОБУТКИ ОКРУГ У 1971 РОЦІ

П. Ч.	Округа (осідок)	Кільк. Відд.	Разом у 1971 р.	П. Ч.	Округа (осідок)	Кільк. Відд.	Разом у 1971 р.
1.	Чикаго, Ілл.	35	448	16.	Сиракюзи-Ютика, Н.Й.	14	78
2.	Філядельфія, Па.	37	413	17.	Монтреаль, Квібек	9	62
3.	Ню Йорк, Н.Й.	35	329	18.	Ніягара, Онт.	9	57
4.	Клівленд, Огайо	19	325	19.	Трой, Н.Й.	7	55
5.	Дітройт, Миш.	20	300	20.	Янгставн, Огайо	10	52
6.	Торонто, Онт.	23	239	21.	Пассейк, Н.Дж.	6	51
7.	Перт Амбой, Н.Дж.	12	175	22.	Воффало, Н.Й.	10	41
8.	Рочестер, Н.Й.	8	173	23.	Міннеаполіс, Мінн.	7	33
8.	Нюарк, Н.Дж.	22	161	24.	Бостон, Масс.	5	24
9.	Вінніпег, Ман.	22	160	24.	Вунсакет, Р.Ай.	7	21
10.	Піттсбург, Па.	19	147	25.	Вилкс Бери, Па.	9	19
11.	Ню Гейвен, Конн.	15	133	26.	Скрентон, Па.	9	12
12.	Балтимор, Мд.	9	127	27.	Лудлов, Масс.	5	8
13.	Джерзі Ситі, Н.Дж.	11	125	29.	Ст. Люїз, Мо.	7	5
14.	Аллентавн, Па.	12	100	31.	Необ'єднані Відділи	27	98
15.	Шамокін, Па.	20	85				
	Разом Відділів		**460**		**придбало членів**		**4,056**

Таблиця ч. 14

ОКРУГИ, ЯКІ МАЛИ НАЙБІЛЬШЕ ОРГАНІЗАТОРІВ, ЩО ПРИДБАЛИ В 1971 РОЦІ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч. Округа (осідок)	Число організаторів
1. Філядельфія, Па.	16
2. Дітройт, Миш.	12
3. Чикаго, Ілл.	11
4. Ню Йорк, Н.Й.	11
5. Клівленд, Огайо	8
6. Джерзі Ситі, Н.Дж.	8
7. Перт Амбой, Н.Дж.	6
8. Рочестер, Н.Й.	6
9. Торонто, Онт. (Канада)	6

Таблиця ч. 15

ПЕРЕДОВІ ОКРУГИ, ЯКІ ВІДСОТКОВО НАЙКРАЩЕ ВИКОНАЛИ КВОТИ І ПРИДБАЛИ БОНУСИ

П.Ч. Округа (осідок)	Квота	Число	Кругло %
1. Балтимор, Мд.	120	127	100
2. Вінніпег, Манітоба	150	160	100
3. Клівленд, Огайо	420	325	75
4. Перт Амбой, Н.Дж.	200	175	75

Таблиця ч. 16

ОКРУГИ УНСОЮЗУ ТА ЇХ ГОЛОВИ ВПРОДОЖ 1971 РОКУ

1. Аллентавн, Па .... Анна Гарас
2. Балтимор, Мд. .... Емануїл Притула
3. Бостон, Масс. .... Анна Чопик
4. Воффало, Н.Й. .... Атанас Кобрин
5. Чикаго, Ілл. .... Анатолій Дорошенко
6. Клівленд, Огайо .... Богдан Футей
7. Дітройт, Миш. .... Іван Ващук
8. Джерзі Ситі, Н.Дж. .... Мирон Сірий
9. Міннеаполіс, Мінн. .... Михайло Карвоць
10. Монтреаль, Квібек .... Дмитро Попадинець
11. Ню Йорк, Н.Й. .... Іван Флис
12. Нюарк, Н.Дж. .... Юліян Баранов
13. Ню Гейвен, Конн. .... Іван Телюк
14. Ніягара, Онт. .... Єфим Омельченко
15. Пассейк, Н.Дж. .... Іван Хомко
16. Перт Амбой, Н.Дж. .... Омелян Граб
17. Філядельфія, Па. .... Степан Гавриш
18. Піттсбург, Па. .... Карло Сачко
19. Рочестер, Н.Й. .... Василь Гузар
20. Скрентон, Па. .... Іван Голик
21. Шамокин, Па. .... Михайло Гентош
22. Торонто, Онт. .... Софія Куца
23. Трой, Н.Й. .... Павло Шевчук
24. Ютика, Н.Й. .... Володимир Запаранюк
25. Вилкс Бери, Па. .... Ольга Малицька
26. Вінніпег, Ман. .... Іван Геврик
27. Вунсакет, Р.Ай. .... Іван Данилюк
28. Янгставн, Огайо .... Естеля Волошин

(Продовження буде)

(З уваги на спеціяльні видання „Свободи" з нагоди Різдва Христового за старим календарним стилем, продовження друку цього Протоколу буде на кілька днів пересунене).

У Москві встановлять пам'ятник єдинонеділимству

Київ. — На Арбатській площі в Москві напередодні Нового Року відбулася церемонія закладення пам'ятника під назвою „Дружба народов", що має бути, за висловом „Ізвєстій" з 30 грудня 1972 року, „символом єдиної сім'ї". Один із промовців під час відкриття високого гранітного стовпа з написом, що „тут буде споруджено пам'ятник „Дружба народов", сказав: „Величезну ролю в справі об'єднання всіх народів нашої Родіни відіграла Москва. Рішення встановити в столиці монумент „Дружба народов" віддзеркалює всенародне признання її великих заслуг", себто Москви. На мітингу з нагоди закладення монументу виступали особи з такими прізвищами: В. Промислов, Л. Гресков, В. Єрмілов, М. Луконін, Л. Волкова — ні одного представника із „об'єднаних народів". Поблизу запляннованого пам'ятника буде споруджено також „Дім миру і дружби народів", на тій же Арбатській площі.

Ізраїльські і сирійські літаки зударились над Ливаном

Єрусалим. — У вівторок 2 січня ц. р. над Ливаном відбулася битва між ізраїльськими і сирійськими літаками, коли з'єднання сирійських літаків совєтського походження старалося перехопити ізраїльські машини, які переводили „нормальний" стежний лет вздовж середземноморського узбережжя Ливану. Дотепер ніодна арабська країна не перешкоджувала таким ізраїльським стежним летам, але у вівторок сирійські літаки пігналися за ізраїльськими, мабуть у відплаті за ізраїльський налет з минулої суботи проти сирійської території. У тому зударі в повітрі ізраїльські летуни збили один сирійський „МІГ-21". Сирійці твердили, що вони також збили одну ізраїльську машину. Ливанський гелікоптер виловив двох сирійських летунів з моря. Ливанська преса стверджує, що в останньому часі Совєти доставили Сирії багато нових бойових літаків високої кляси „МІГ-21" та перевели вишкіл сирійських летунів.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 1321 W. LINDLEY AVE. PHILADELPHIA, Pa. 19141

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

стецької частині програми „Гомону України". Це свято спонзорував УНСоюз, будинок якого стоїть у найближчому сусідстві з названим коледжом.

Як і попередніми роками відбулися десятки мистецьких імпрез у різних містах Америки, — виставки образотворчого мистецтва, концерти, театральні вистави, виступи хорів і танцювальних ансамблів, — десятки доповідей в Літературно-мистецьких клюбах в Ню Йорку, Філядельфії й Детройті та окремих, індивідуальних і збірних, влаштовуваних різними організаціями, зокрема НТШ'А й УВАН'ом. Особливо популярністю користувались вистави, уладжені Студією Мистецького Слова Лідії Крушельницької й Школою Балетного Танку пані Роми Прийми у Ню Йорку та Театральною Студією Молодь в Чикаго. Філядельфійські хори „Кобзар" і „Прометей", н ю й о ркська „Думка" і нюаркські „Жайворонки" мали особливо великий успіх.

У липні минулого року гураган „Агнес" заподіяв великі шкоди в західній Пенсилвенії, й особливо болюче вдарив по тамошніх українських мешканцях. УНСоюз поспішив з допомогою 5.000 дол.

Між утратами, що їх віднесла Американська Україна в 1972-му році, крім згаданого вже дир. П. Пуцила, були:

Музика й диригент Іван Задорожний, — кол. редактор „Свободи" Омелян Ревʼюк, — бизнесмен з Нюарку Петро Литвин, — секретар СУЖА д-р Роман Крищальський, — проф. В. Міяковський, д-р Роман Стахура, — д-р Осип Берест, — дивізійний діяч Богдан Лисяк, колишній Апостольський Візитатор у Німеччині духовник-вояк о. Микола Вояківський, — проф. Степан Тимошенко, — Владика Преосв. Іван Стах, — редактор Данило Чайківський, — проф. Іван Розгін, інж. Петро Шох, — д-р Микола Хиляк, — інж. Олександер Пежанський, — проф. і журналіст Степан Риндик, — співак Ігор Зайферт, — письменник Василь Гайдарівський, — о. сов. Євген Мацелюх, — д-р Богдан Левицький, — інженер Роман Гойдиш... Це лише частина великих втрат, що їх зазнала наша громада. Поза Америкою померли: у Канаді Митрополит Іларіон Огієнко, редактор Іван Сирник, о. Йосафат Жан ЧСВВ, кол. співасновник УВО і 1-ий директор „Червоної Калини" син Навроцький, — у Німеччині архиєпископ УАПЦеркви Геннадій Шиприкевич, проф. Петро Курінний й інж. Оксана Дучимінська, в Австрії, у Відні проф. д-р Іван Турин. Великою втратою для всіх українців була смерть нашого видатного американського приятеля професора Кларенса Меннінґа. Це тільки частинні дати й факти з хроніки українців у ЗСА в 1972 року.

І. к-н

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Ст. Новоженюк, М. Субтельний та ін.: Дякуємо за увагу в справі українського і англійського текстів Соборного Різдвяного Послання Української Католицької Ієрархії, надрукованих у різдвяних виданнях „Свободи" і англомовного „Українського Тижневика". Українські тексти ми одержали насамперед з Риму й опісля з Митрополичої Канцелярії з Філядельфії. Обидва тексти були ідентичні, включно з підписом Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа (Сліпого-Коберницького-Дичковського) та завваґою „Слідують підписи Владик", але без тих підписів. На жаль, в коректі друкарського складу не доглянено друкарського пропуску титулу Блаженнішого Верховного Архиєпископа. Англійський текст одержано, разом з українським, з Митрополичої Канцелярії у Філядельфії в дослівно такому вигляді, як він був надрукований в „Українському Тижневику", себто з пропуском уступу, що стверджує мартирологію УКЦеркви та її змагання за помісність. Цей сам оригінальний текст, як його одержано з Філядельфії, був надрукований також у різдвяному філядельфійському „Шляху", хоча в англомовній „Америці" пропущений уступ уже був доданий.

Я. ГНІЗДОВСЬКИЙ У „ВАШИНГТОН ПОСТ"

Вашингтон. — Столичний щоденник „Вашинґтон Пост" з 20 грудня м. р. помістив репродукцію дереворита мистця Якова Гніздовського „Зебра". Видавництво „Вашингтон Посту" закупило близько 30 дереворитів та ін. образів українського мистця. Яків Гніздовський перебував у грудні минулого року в Европі, де в кількох містах відбувалися його виставки. Виставка його праць відбулася також у ЗСЯ — у Бостоні, в будинку журналу „Атлантік Монтлі".

Вшанували 50-ліття Миколи Сергійчука в Торонті

Торонто. — 18-го листопада м. р. тут в домі Ювілята (такий є звичай волинських партизанів) вшанували із 50-літтям визначного волинського діяча, відомого з 1943-1945 років борця за волю України в Українській Повстанській Армії на Кремʼянеччині Миколу Сергійчука - Мися.

Урочистість відкрив і проводив ним тостмайстер, кол. партизан УПА І. Довгаль-Мазниця (вживаю партизанське прізвище), попросивши присутнього священика української православної церкви в Торонті прочитати молитву. Отець Ростислав Панченко, провівши молитву за здоровʼя Ювілята, склав йому найкращі побажання і поблагословив дари.

З черги голова Ювілейного комітету І. Довгаль від імени Комітету і присутніх вручив Ювілятові золотий перстень і висловив найщиріші бажання від членів Комітету: А. Славича, А. Цимбалюка, Д. Салючка та від партизанських подруг і друзів.

Під час обіду проспівано кілька партизанських пісень.

Автор цих рядків, перебуваючи у ті дні в Торонті, завітав до свого друга Мися і в присутності понад 100 осіб склав йому партизанський привіт із ЗСА.

Микола Сергійчук

Приємно було вітати на залі гостя із Української Землі, який кілька днів тому прибув до Канади.

До пізньої ночі подруги і друзі, колишні члени УПА на Кремʼянеччині (під проводом свого командира сл. п. Хрона) згадували минуле. Отець Р. Панченко закінчив ювілейне свято молитвою, а присутні відспівали „Многая Літа".

А. Домарацький

Будують памʼятник на кордоні УССР, БССР, РСФСР

Київ. — На пʼятиметровому кургані в лісистій, мальовничій місцевості, де сходяться „кордони" Української ССР, Білоруської ССР та Російської СФСР, розпочали будувати памʼятник під назвою „Монумент дружби". Він являтиме собою три високі білі колони, височиною в 20 метрів кожна, що мали б символізувати Україну, Білорусь та Росію і „дружбу між народами". Газета „Известия" з 19 грудня 1972 р повідомляла, що „монумент створюється на честь 50-ліття СССР і символізувати ме непорушну дружбу совєтських народів". До памʼятника з трьох сторін підходять шляхи з Українського села Сеньківки Чернігівської області, з білоруського села-вьоскі Веселовка та з російського села-дєрєвні Юрковічі Блянської области. Авторами проєкта памʼятника є працівники „Белгоспроєкту" з Білоруської ССР. „Споруджують памʼятник дружби будівельники трьох областей, Чернігівської, Гомельської та Брянської". — Імперія шукає символів.

РІЗДВЯНА ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА З МЕК АДУ

МекАду, Па. — Парафіяни місцевої української католицької церкви св. Марії двічі передаватимуть з телевізійної станції русло 44 в Скрентоні українську різдвяну програму: „Український Свят-Вечір". Перша передача відбудеться в пʼятницю, 5-го січня, о год. 9-ій вечора, а друга на Різдво, в неділю 7-го січня, о год. 6-ій вечора. У програмі виступить юнацький парафіяльний хор під орудою пароха о. Богдана Левицького і танцювальна група під проводом Миколи Бойчука. Програму вестиме Степан Поступак.

УКРАЇНСЬКА БАПТИСТСЬКА ЦЕРКВА ІРВІНГТОНУ
розпочала
Українську Радіопередачу
ВІСТКА ЄВАНГЕЛІЇ
КОЖНОЇ НЕДІЛІ від 3:45 до 4:25 по полудні на радіостанції WAWZ-AM в ЗАРЕФАТ, Н. Дж. 1380 кілогерців на АМ радіоприймачах.
ДО СЛУХАННЯ ТИХ РАДІОПЕРЕДАЧ ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО!
Зацікавлених просимо звертатися на адресу:
"THE GOSPEL NEWS"
44 Pine Grove Terrace Newark, N.J. 07106

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМʼЯТІ ПОКІЙНОЇ
інж. ОКСАНИ ДУЧИМІНСЬКОЇ-МИГУЛ
кружок її приятельок
видає альбом
зі світлинами різьб відомої скульпторки
Ніни Левицької

Його поява була останнім бажанням Покійної, що й сама постаралася про його підготову до друку.

Просимо щиро колишніх Співробітників та Друзів інж. О. Дучимінської, щоб своїми пожертвами в її памʼять вможливили вволити її останню волю, згадуючи її постійну чуйність над збереженням українських культурних надбань.

Чеки просимо виставляти та слати на адресу:

Mrs. Chrystyna Nawrocka
89-22 Springfield Blvd, Queens Village, N.Y. 11427
Христина Навроцька — д-р Татіяна Приходько
Леся Храплива

Ділимося сумною вісткою, що 18-го грудня 1972 р. ненадійно упокоївся

бл. п.
ТАДЕЙ РОМАН СОЛУК
ЗІ СТАНИСЛАВОВА.

ПОХОРОНИ відбулися дня 20-го грудня 1972 року в Гартфорді.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМʼЯТЬ!

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 17-го грудня 1972 року, відійшов у Вічність на 80-му році життя у Вінніпеґу, Манітоба, Канада наш Найдорожчий СТРИЙКО

бл. п.
ВАСИЛЬ ГРАБЕЦЬ

уроджений в Новім Селі коло Чесанова в Західній Україні. Учасник Визвольних Змагань, абсольвент Української Господарської Академії в Подєбрадах, член багатьох Товариств і Організацій в краю і тут на еміґрації, автор „З бувальщини Нового Села коло Чесанова".

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20-го грудня 1972 року в Українській Католицькій Церкві св. Покрови у Вінніпеґу, а ПОХОРОН на місцевім парохіяльнім цвинтарі при вул. Кук-Крік.

Братанки: о. ВОЛОДИМИР ГРАБЕЦЬ — парох в Трентоні, Н. Дж.
інж. РОМАН ГРАБЕЦЬ з дружиною МИРОСЛАВОЮ, дітьми і внуками в Клівленді, Огайо.
Родина в ЗСА, Канаді і Україні

Замість квітів на могилу складаємо 50.00 долярів на НТШ в ЗСА.

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ПОКІЙНОГО
о. БОГДАНА ОСІДАЧА
Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ
будуть відправлені
5-го січня 1973 року
ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в слідуючих церквах:
КАТЕДРА НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.;
ЦЕРКВА СВ. МИХАЇЛА у ЧИКАГО, Ілл.;
ЦЕРКВА СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в ЛОРЕЙН, Огайо;
ЦЕРКВА СВ. МИКОЛАЯ в ГАДСОН, Н. Й.

ДРУЖИНА і ДОНЬКИ

Замість квітів на свіжу могилу Незабутнього нашого Приятеля
бл. п. інж. МИКОЛИ ІВАНОВИЧА СОКОЛА
складаємо скромну пожертву на бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі:

Анна і Дмитро БАКУМ	10.00 дол.
Валентин і Тереза БАКУМ	10.00 дол.
Володимир і Оксана БАКУМ	10.00 дол.

НЮЙОРКСЬКА СТАНИЦЯ БРАТСТВА УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ зі сумом повідомляє всіх своїх Членів, Товаришів по Зброї і все Українське Громадянство, що дня 1-го січня 1973 року відійшов з наших рядів у Вічність

св. п.
Д-р ІВАН РОМАНКІВ

сотник Леґіону УСС та УГА, учасник визвольної боротьби України, кол. голова Станиці Б-ва УСС в Едмонтоні, Канада, визначний і видатний провідний член багатьох українських установ і організацій в Краю і на еміґрації.

Нехай нерідна земля буде Йому легка.

Достойній опечаленій Родині Покійного передаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

УПРАВА НЮЙОРКСЬКОЇ СТАНИЦІ Б-ВА УСС

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Побратимів по Зброї і Знайомих, що дня 1-го січня 1973 року в Брайркліф Менор, Н. Й. упокоївся в Бозі на 84-му році трудолюбивого життя, після важкої недуги, наш Найдорожчий БАТЬКО, ШВАГЕР і СТРИЙКО

св. п.
Д-р ІВАН РОМАНКІВ

б. сотник Леґіону УСС і УГА, учасник визвольної боротьби України, б. організатор українського шкільництва на Волині з рамени УСС, кол. голова Станиці Братства УСС в Едмонтоні, Канада, кол. адвокат в Угнові і Жовкві та нотар в Жовкві і Белзі, організатор і довголітній повітовий голова Товариства „Просвіта" на Жовківщину, організатор і голова Товариства „Рідна Школа" на жовківський повіт, член НТШ, основник і довголітній голова УСХС в Едмонтоні.

Покійний народився 21-го жовтня 1888 року в Мужилові, підгаєцького повіту, Західня Україна.

ПАНАХИДИ будуть відслужені в похоронному домі П. Яреми при 7-ій вулиці в Ню Йорку в четвер, 4-го і в пʼятницю, 5-го січня ц. р., кожного разу в год. 7:30 увечері.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 6-го січня ц. р. в год. 9-ій ранку з того ж похоронного дому, до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, а звідтіль на Український Православний Цвинтар в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМʼЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:

доньки ДАНУСЯ РОМАНКІВ
син д-р ЛЮБОМИР РОМАНКІВ
шваґер д-р ВАСИЛЬ ІВАНЕЦЬ з дружиною
братанки: ІВАН і ГРИГОРІЙ РОМАНКОВІ з дружинами
ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

Зі сумом повідомляємо Приятелів наших, що дня 1-го січня 1973 року, померла на 70-му році життя, наша Дорога ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЬКА і СЕСТРА

МАРІЯ ПАНЬКІВСЬКА
з роду МРИЦ

колишня учителька гімназії і семінарії Рідної Школи в Самборі і Державної Гімназії у Львові.

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 4-го січня ц. р. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку при 7-ій вул. о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН — в пʼятницю, 5-го січня ц. р. з церкви св. Хреста на Асторії, 31-12 30-та вул. Після Служби Божої, яка почнеться в год. 9-ій ранку на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

чоловік — КОСТЬ
син — КОСТЬ АНДРІЙ з дружиною ПАВЛИНОЮ
мати — ЕВГЕНІЯ
сестри — ОЛЬГА, ІРЕНА, ТЕОДОРА, ЛЮБОМИРА з чоловіком МИХАЙЛОМ ПЕЖАНСЬКИМ
брати — ІВАН, БОГДАН з дружиною ТАМАРОЮ
і ближча та дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що дня 27-го грудня 1972 р., несподівано й передчасно відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ, СЕСТРА, ТІТКА й БАБУСЯ

ГАЛИНА ІВАНІВНА ВʼЮН з роду ГРИШКО

народжена 1912 р. в м. Дубні на Волині.

ПОХОРОН відбувся 30-го грудня 1972 р. в Українській Православній Церкві св. Володимира в Чикаґо, Ілл.

Горем прибиті:

чоловік — ЯКІВ ВʼЮН
син — ВСЕВОЛОД з дружиною ЛЯРИСОЮ із донечками: ВІКТОРІЄЮ і ЄЛИСАВЕТОЮ
сестра — ВАЛЕНТИНА ДЗЮБИНСЬКА з чоловіком ЕРАСТОМ
брат — ВАСИЛЬ ГРИШКО з дружиною ГАЛИНОЮ та донечками: ЛЕСЕЮ і НАТАЛЕЮ
племінниця — ЛЮДМИЛА ПРОЗЕН з чоловіком ОМЕЛЯНОМ

У Гемпстеді відзначено 30-ліття уродин Блаженнішого Верховного Архиєпископа

Старанням Відділу за Патріярхат в Гемпстеді, відбулися святкування 80-ліття життя і праці та безприкладної самопожертви для української Церкви й народу — князя Української церкви Верховного Архиєпископа Кир Йосифа УІІ, 24 вересня м. року.

Вранці о. парох Е. Шараневич відправив Службу Божу в намірені Кардинала-Ювілята, а о год. 4-ій по полудні в парохіяльній залі відбулася святкова програма, що її відкрив о. парох Шараневич.

Святкову доповідь про Його довгий, тернистий шлях та змагання за права УКЦеркви і народу виголосив представник Централі за Патріярхат інж. М. Галів з Ню Йорку.

У концертовій частині виступав хор місцевої парохії св. Володимира Великого під диригуванням Ст. Марусевича. І. Плетинецький висвітливши фрагменти фільму з торжества у Римі, з нагоди посвячення там катедри св. Софії. М. Курчак наприкінці закликав вірно й непохитно стояти при Ювілятові, щоб допомогти Йому довести велике діло завершенням помісної УКЦеркви — патріярхатом.

Святом проводив голова місцевого Відділу за Патріярхат Петро Квозко.

З нагоди цих святкувань переводиться на нашому терені грошова зірка на Фонд Блаженнішого „Церква в Потребі". Збірку переводять дві членки Управи Відділу: К. Ільницька і Ю. Захарія.

М. К.

Помер Лестер Б. Пірсон...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

стерові Пірсонові довелося залишитися лідером опозиції аж до 1963 р., коли врешті йому пощастило перемогти Діфенбейкера та стати прем'єром Канади. Подібно, як на міжнародній арені, так теж і на внутрішньому канадському відтинку Пірсон зумів виявити свій талант доброго організатора і пляновика. За його урядування введено в Канаді ряд реформ соціяльного порядку, а також започатковано перебудову Канади у виразно двомовну державу з багатокультурною основою. Якраз на час урядування Л. Пірсона припало було 100-річчя Канади і при цій нагоді Канада завершила процес державного унезалежнення від Британії. Це виявилося у прийнятті нового канадського прапору на місце британського Юніон Джек і національного гимну. В 1968 році Пірсон уступив з посту лідера Ліберальної партії і відійшов від активної політики. В останні роки свого життя він повернувся до своєї властивої професії — викладача історії і міжнародних взаємин на Карлтонському університеті в Оттаві. Крім того він приймав участь у праці Комісії Світового Банку для Міжнародної Допомоги і Розбудови. У міжчасі він підготовив до друку свої спогади, які вспів допровадити до 1938 р. Зі смертю Лестера Б. Пірсона Канада втратила свого політичного лідера, а світ видатного дипломата, який чимало зробив для того, щоб зберегти у світі мир.

НЕПРАВИЛЬНА ПОПРАВКА

У моєму дописі „Концерт струнної оркестри в Торонті", що був поміщений у „Свободі" з 19-го грудня м. р. на стор .6-ій, хтось неправильно виправив прізвище композитора Жанни Колодуб на „Колодруб". Тому, що ця „поправка" була проведена консеквентно три рази, коли тільки було згадано прізвище „Колодуб", не можу вважати її тільки друкарським чортиком. Прошу ВШ. Редакцію помістити тепер цю мою поправку „поправки".

В. Л.

ДУМКИ ЛІКАРЯ ПІД РІЗДВО

(Закінчення зі стор. 3-ої)

праці та її користь для громади.

Найкращою нагодою кожному для таких рефлексій є свято Різдва, свято любови, взаємного всепрощення та родинної й загальнолюдської радости. Нехай же вечірня зоря так, як біблійних царів, веде кожного з нас до Вифлеєму, до новонародженого Ісуса, Сина Божого, з вселюю вірою і надією на Його поміч та ласку, яка у цих важких і складних часах скріпить кожного зокрема та цілу нашу громаду. Нехай Боже дитятко „зійшле з неба дар превеликий" загальної єдности, взаємної любови та великого громадського розуму, щоб ми спільно та корисно могли служити нашій мученицькій Церкві та нашому знедоленому народові, а українському лікареві дасть знання, снагу та витривалість добре служити у майбутності своїй громаді, а зокрема народному здоров'ю, що є запорукою сили тіла та духа народу.

КУК відбув конференцію для кращого розвою української культури в Канаді

(Закінчення зі стор. 1-ої)

(22), взяли участь мистецькі керівники чи гості-знавці ділянки музики, театру, радія, телевізії і фільму. Разом з фахівців в панелях і семінарах взяли участь: музика — 15, танки і балет — 5, театр — 9, радіо, телевізія і фільм — 19, разом 48. Вони репрезентували такі українські центри в Канаді: Вінніпег — 16, Торонто — 11, Ванкувер — 5, Саскатун — 5, Едмонтон — 4, Монтреаль — 2 і по одному: Оттава, Ошава, Содбури, Тандер Бей і Реджайна.

На пленарній сесії відкриття Конференції учасники мали нагоду послухати доповідей, підготованих на цю конференцію на запрошення Централі КУК, а саме: доповідь д-ра Б. Стебельського з Торонта п. н. „Роля Національної Культури в Житті Української Спільноти" і доповідь д-ра Марини Антонович - Рудницької з Вінніпегу п. н. „Наші Завдання для Кращого Розвою Української Культури та Збереження Української Ідентичности в Канаді". На цій же сесії екзекутивний директор КУК д-р С. Яр. Кальба з'ясував організаційну структуру конференції, представив правильник праці панелів і семінарів і накреслив засяг дії, яку учасникам прийдеться продискутувати для узгіднення практичних рекомендацій.

На заключній пленарній сесії д-р П. Маценко виголосив доповідь про українську церковну музику, після чого модератори панелів відчитали їхні рекомендації, над якими відбулася дискусія.

На закінчення конференції забрав слово президент КУК д-р П. А. Кондра, підкресливши велике значення для пожвавлення і піднесення позему нашої культурної праці — цієї першої того роду української конференції в Канаді, в якій взяло участь багато наших відомих мистецьких діячів з терену цілої Канади.

Предсідником конференції був П. Вашук, заступник голови Комісії КУК для культурних справ. Голова комісії д-р М. Суховерський в тому часі був поза Канадою.

Комітет Українців Канади Централя

Резолюції і рекомендації

В неділю, 17 грудня, на кінцевій пленарній сесії Конференції, одноголосно прийнято резолюцію, заклинаючи всіх стати до оборони української культури та її діячів, переслідуваних під совєтським режимом в Україні.

Рівночасно ця конференція одобрила 25 рекомендацій, зголошених Панелями і Семінарами для пожвавлення діяльности і покращання позему української культурної праці.

З уваги на те, що виконання цих важливих резолюцій вимагає поважних фінансових видатків, які у великій мірі мусить покрити українська громада Канади, конференція одноголосно схвалила заклик - звернення до всіх українців Канади збільшити і поширити їхні щедрі датки Національної Вкладки КУК для забезпечення повного і успішного розвою української культури в Канаді.

Д-р Богдан Дзерович переобраний на голову Товариства Правників

(Закінчення з 1-ої стор.)

вничого Вісника. За касу звітував д-р Вас. Палідвор, який вказав, що на покриття коштів видання Правн. Вісника він затягнув 1 000 дол. позички в кредитівці „Самопоміч" в Ню Йорку, яку підписали голова д-р Б. Дзерович, суддя д-р Ів. Новосівський та він. За контрольну комісію звітував мец. Роман Гуглевич, вказуючи рахунок зисків й витрат та кінцеву готівку в сумі 123,-35 дол. Протокол контролі підписав він спільно з адв. Тарасом Керницьким та поставив пропозицію на уділення абсолюторії уступаючій Управі, що присутні зробили після дискусії. За Товариський суд звітував д-р Яр. Падох.

Збори поробили теж певні практичні статутові зміни, як каденції на 3 роки, обрання заступників членів Управи та право кооптування до Управи, коли зайде потреба. Опісля приступлено до вибору нової Управи. На голову переобрано одноголосно д-ра Богдана Дзеровича, кому збори вислали привіт і побажання скорого видужання. На заступників обрано д-ра Яр. Падоха та д-ра Вол. Савчака, на секретаря адв. Тараса Керницького та на скарбника суддю Василя Мизака. На членів Управи: п-і д-р Марію Кобринську, д-ра Івана Дорожинського, д-ра Івана Лозинського, мец. Романа Кекіша; до Контрольної комісії: на голову мец. Романа Гуглевича, членів — д-ра Ю. Срібного, мец. Петра Дармограя, радн. Богдана Ластовецького. На голову Товариського суду обрано д-ра Василя Палідвора, членів мец. Євгена Лозинського, д-ра Осипа Утриска, а на заступника д-ра Ол. Соколишина.

У вільних внесках поручено д-ром Ів. Новосівським конечність підготови видання чергового Прав. Вісника, д-ром Вол. Савчаком дослід 50-річчя СССР та совєтської дійсности, д-ром Ол. Соколишином справу доповіді та вистави статутів адв. Пашком, як також висказано побажання зробити вкоротці товариську зустріч українських правників нашої Метрополії. Наприкінці предсідник д-р Яр. Падох подякував присутнім, біля 20 членів, за участь у зборах, а д-р В. Палідвор попросив присутніх на перекуску.

д-р Ол. Соколишин
Секретар Президії З. Зборів

Самогубство політичного еміґранта

Роннинг Спрінгс, Каліфорнія. — 22-літній Сергій Курдаков, колишній старшина совєтського підводного човна, покінчив тут серед не цілком вияснених обставин життя самогубством. Управління поліції сповістило, що якась невідома жінка повідомила через телефон, що С. Курдаков застрелився 2-го січня ц.р. Поліція знайшла його мертвого в кімнаті в готелі. У 1971 р. Сергій Курдаков вискочив у бурхливе море з совєтського травлера й майже 20 годин боровся проти морських хвиль, заки добився до канадського берега в Британській Колюмбії. Згодом він переїхав до ЗСА, вже на становищі політично непоборотця. Коли С. Курдакову було 20 років, його оголосили „комсомольцем число перше" на Камчатці. Він керував загоном комсомольців, що складався з понад однієї тисячі осіб. Покищо не відомі причини самогубства, ані точні обставини, як воно сталось.

Українські проблеми були предметом студійного тижня для італійської молоді

(Закінчення з 1-ої стор.)

ська Церква не діє самостійно. Її вимагає совєтський режим для своєї закордонної політики. Головною метою у міжцерковних взаєминах між Москвою і Ватиканом є одержати для Москви визнання римо-католицькою Церквою ліквідації Берестейської Унії та політичної підтримки у політиці, що мала б довести до Європейської конференції безпеки. З свого боку Ватикан зацікавлений у покращанні становища Римо-Католицької Церкви в Східній Европі і самому Совєтському Союзі. У тих плянах, звичайно, є прихильники діялогу серед Ватиканських чинників, які готові промовчувати справу українських греко-католиків. Інші, знов, остерігають перед такою маніпуляцією, бо вона морально компромітує Ватикан, а не дає конкретних і тривких вислідів для самої Римо-Католицької Церкви.

У третій доповіді про національну політику та федералізм проф. Маркусь, що є спеціялістом совєтського державного права і національних відносин, ствердив, що федералістична розв'язка для Східньої Европи після революції була прийнята Компартією Росії опортуністично. Партія в принципі не поділяла концепції федерації. І тому, прийнявши її формально, ніколи не перевела в життя справжніх федералістичних ідей. Союзні республіки, в тому й Україна, не користуються навіть адміністративним самоуправлінням. СССР є далі міцно централізованою державою, в якій зберігається лише федеральна фасада — уряд, парлямент, формальне розмежування між союзними й республіканськими компетенціями. На ділі все вирішується в Москві — союзним урядом, а насамперед центральізованими органами єдиної компартії СССР.

Доповіді українського професора, що провів минулий рік на викладах у Римі, викликали велике зацікавлення серед італійської студентської молоді. Було ряд запитань та коментарів до його виступів. Разом у цих студійних курсах взяло участь понад 120 молодих активістів Християнсько-демократичної партії Північної Італії.

Нова праця Івана Світа

У січні цього року має вийти нова праця Івана Світа — „Українсько - японські взаємини, 1903-1945 р. р.", — історичний огляд та спостереження автора.

Ця книжка знаходиться в процесі друку й буде мати поверх 400 сторінок, з яких 24 сторінки є ілюстраційного матеріялу. Вона має багато документів та різних інформацій, які висвітлюють не тільки події на Далекому Сході з українського життя, але дають також картину політичного та громадського життя в уя...лах, якого розгорталася українська активність. У ній ... тех подій в Карпатській Україні та окупація України німецькими військами і боротьба українців за національні ідеї та відгуки на їх ні дії в японській та іншій далекосхідній пресі. У книжці є резюме англійською та японською мовами, показчики імен та географічних назв.

Автор прожив на Далекому Сході 33 роки — Зелений Клин, Манджурія, Шанхай й Формоза, де він приймав активну участь в українському житті, редагував часописи та вів політичну працю.

Йому належить ряд публіцистичних та наукових праць, деякі з них були друковані англійською та японськими мовами. Він також приймав участь у політичних та громадських організаціях, про які згадує в передмові до книжки, проф. Л. Винар. Книжка виходить в серії Українського Історичного Товариства.

ТАРЗАН, Ч. 6866. Тарзан подивляє зерна збіжжя

— Ти, Тарзане, і я знаємо, що звірята ніколи не садять харчів. Коли ми візьмемо тебе до села павукоподібних людей, то побачиш багато фарм...

— На... твоє торговельно-мисливська виправа бере для них зерна кукурудзи, кавунів і фасолі, друже Міті?

— Аякже! Вони їдять все, що ми їмо, за винятком м'яса!

— Тату, наш приятель Ю-ю каже, що павукоподібні люди будуть щасливі, коли наш приятель Тарзан відвідає їх на довгий, довгий час!

— Ах, ах, у, у, у!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 14-го СІЧНЯ 1973 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори т-ва Д. Вітовського — 375 Відд. о год. 12-ій дня в Укр. Клюбі при 847 N. Franklin St. На порядку: Відкриття; Відчитання протоколу з попер. зборів; Вибір предсідника і секретаря; Звіт уступаючої Управи; Дискусія; Звіт К.-Комісії і уділення абсолюторії; Вибір нової Управи на 1973 р.; Внески і запити; Закриття. Проситься прибуття на збори. — В. Василюк, гол. І. Даниївський касир, П. Тарнавський, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!